કુરઆને પાક સહીહ મખારિજ કે સાથ પઢને કે લિયે ઇબ્તિદાઈ કાઇદા

Madani Qaaida (Gujarati)

મ-દની કાઈદા

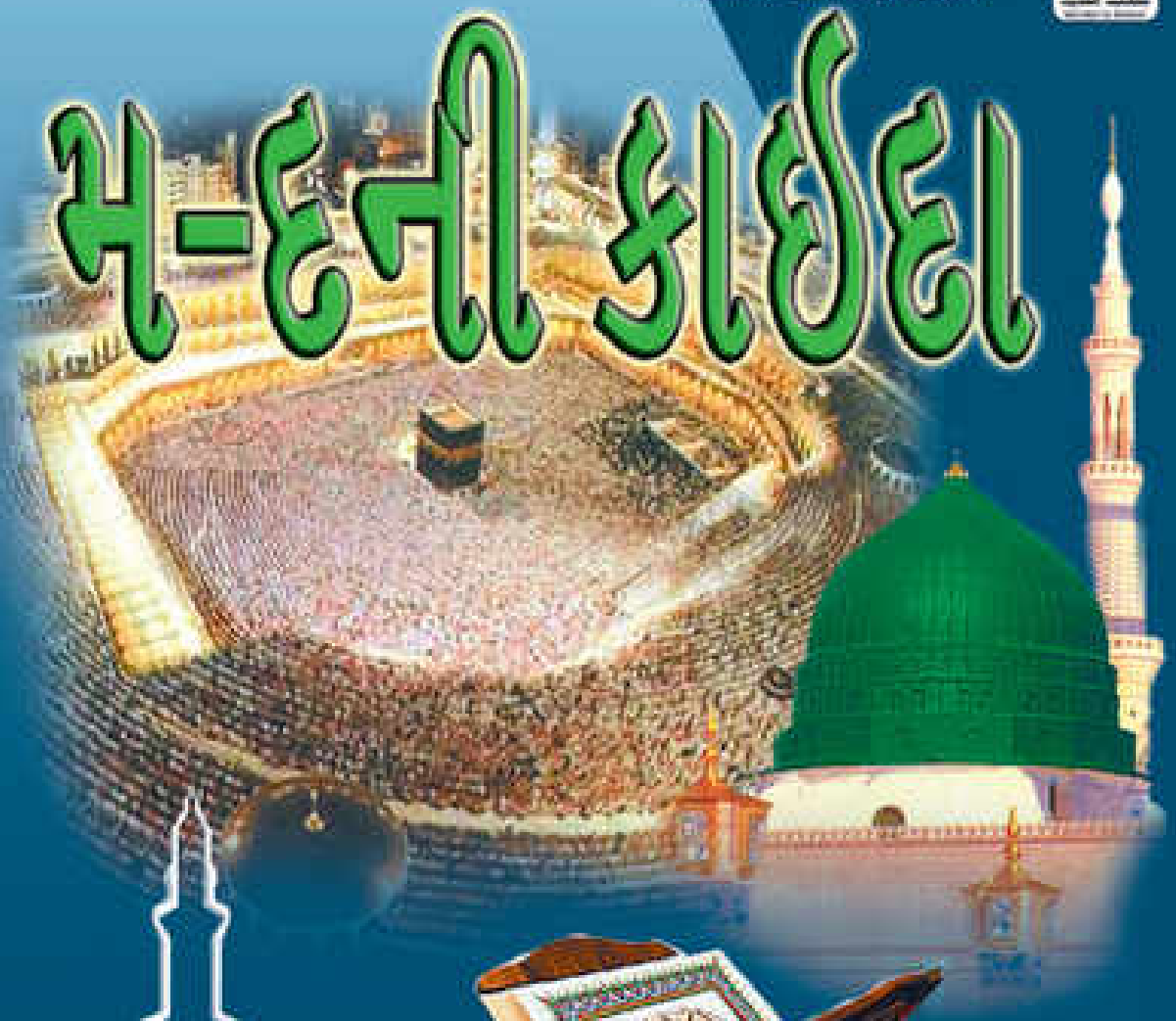

પેશકશ: મજલિસે મદ્દસતુલ મદીના (દા'વતે ઇસ્લામી)

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

اَلصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَارَسُوْلَ اللّٰهِ
وَعَلٰى اٰلِكَ وَاَصْحٰبِكَ يَاحَبِيْبَ اللّٰهِ

કુરઆને પાક સહીહ મખારિજ કે સાથ પઢને કે લિયે ઇબ્તિદાઇ કાઇદા

મ-દની કાઇદા

પેશકશ: મજલિસે મક્ત-બતુલ મદીના (દા'વતે ઇસ્લામી)

મક-ત-બતુલ મદીના®
દા'વતે ઇસ્લામી
ફૈઝાને મદીના ત્રી કોનિયા બગીચે કે પાસ, મિરઝાપૂર, અહમદઆબાદ, ગુજરાત, ઇન્ડિયા
Mo : 7567254787 E-mail : feedbackmmhind@gmail.com
www.dawateislami.net

મજલિસે તરાજિમ (દા'વતે ઈસ્લામી)

યેહ રિસાલા (**મ-દની કાઈદા**)

મજલિસે **મદ્ર-સતુલ મદીના** (દા'વતે ઈસ્લામી) ને **ઉર્દૂ** ઝબાન મેં પેશ કિયા હૈ.

મજલિસે તરાજિમ (દા'વતે ઈસ્લામી) ને ઈસ રિસાલે કો **ગુજરાતી** રસ્મુલ ખત મેં તરતીબ દે કર પેશ કિયા હૈ ઔર **મક-ત-બતુલ મદીના** સે શાએઅ કરવાયા હૈ.

ઈસ રિસાલે મેં અગર કિસી જગહ કમી બેશી યા ગ-લતી પાએં તો મજલિસે તરાજિમ કો (બ ઝરીઅએ મક્તૂબ, E-mail યા SMS) મુત્તલઅ ફરમા કર સવાબ કમાઈયે.

રાબિતા : મજલિસે તરાજિમ (દા'વતે ઈસ્લામી)

મક-ત-બતુલ મદીના, સિલેક્ટેડ હાઉસ, અલિફ કી મસ્જિદ

કે સામને, તીન દરવાઝા, અહમદઆબાદ-1, ગુજરાત

Mo. 98987 32611 • hindibook@dawateislamihind.net

ક઼િયામત કે રોઝ હસરત

ફરમાને મુસ્તફા صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم : સબ સે ઝિયાદા હસરત કિયામત કે દિન ઉસ કો હોગી જિસે દુન્યા મેં ઈલ્મ હાસિલ કરને કા મૌકઅ મિલા મગર ઉસ ને હાસિલ ન કિયા ઔર ઉસ શખ્સ કો હોગી જિસ ને ઈલ્મ હાસિલ કિયા ઔર દૂસરોં ને તો ઉસ સે સુન કર નફ્અ ઉઠાયા લેકિન ઈસ ને ન ઉઠાયા (યા'ની ઉસ ઈલ્મ પર અમલ ન કિયા)

(تاریخ دمشق لابن عَساکِرج ۵۱ ص۱۳۸دارالفکر بیروت)

કિતાબ કે ખરીદાર મુ-તવજ્જેહ હોં

કિતાબ કી તબાઅત મેં નુમાયાં ખરાબી હો યા સફહાત કમ હોં યા બાઈન્ડિંગ મેં આગે પીછે હો ગએ હોં તો મક-ત-બતુલ મદીના સે રુજૂઅ ફરમાઈયે.

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ
اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ ط بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ط

હુરૂફ કે મખારિજ

મખરજ કા લુગવી મા'ના "નિકલને કી જગહ" હૈ ઔર ઇસ્તિલાહે તજ્વીદ મેં જિસ જગહ સે હર્ફ અદા હોતા હૈ ઉસે "મખરજ" કહતે હૈં. મખારિજ કી તા'દાદ કે બારે મેં અઈમ્મએ કિરામ કે મુખ્તલિફ અક્વાલ હૈં હઝરતે ઈમામ ખલીલ બિન અહમદ ફરાહીદી رَحْمَةُ اللهِ تَعَالٰى عَلَيْهِ ઔર અક્સર અઈમ્મએ કિરામ કે નઝદીક મખારિજ કી તા'દાદ સત્તરહ (17) હૈ.

મખરજ કા નામ	હુરૂફ	હુરૂફ કે અલ્કાબ	મખારિજ
હલ્કી મખરજ	ء ، ه	હુરૂફે હ-લકિય્યહ	હલ્ક કે નીચે વાલે હિસ્સે સે અદા હોતે હૈં.
" "	ع ، ح	,, ,,	હલ્ક કે દરમિયાન વાલે હિસ્સે સે અદા હોતે હૈં.
" "	غ ، خ	,, ,,	હલ્ક કે ઊપર વાલે હિસ્સે સે અદા હોતે હૈં.
લિસાની મખારિજ	ق	હુરૂફે લ-હવિય્યહ	ઝબાન કી જડ઼ ઔર તાલૂ કે નર્મ હિસ્સે સે અદા હોતા હૈ.
" "	ك	,, ,,	ઝબાન કી જડ઼ ઔર તાલૂ કે સખ્ત હિસ્સે સે અદા હોતા હૈ.
" "	ج ، ش ، ى	હુરૂફે શ-જરિય્યહ	ઝબાન કે દરમિયાન ઔર તાલૂ કે દરમિયાન સે અદા હોતે હૈં.
" "	ض	હર્ફે હાફિયહ	ઝબાન કી કરવટ ઔર ઊપર કી દાઢોં કી જડ઼ સે અદા હોતા હૈ.
" "	ل	હુરૂફે ત-રફિય્યહ	ઝબાન કા કનારા ઔર ઝવાહિક સે સનાયા તક કે મસૂઢોં સે અદા હોતા હૈ.
" "	ن	,, ,,	ઝબાન કા કનારા ઔર અન્યાબ સે સનાયા તક કે દાંતોં કી જડ઼ોં સે અદા હોતા હૈ.
" "	ر	,, ,,	ઝબાન કી નોક ઔર મુકાબિલ કે તાલૂ સે અદા હોતા હૈ.
" "	ط ، د ، ت	હુરૂફે નિત્ઈય્યહ	ઝબાન કી નોક ઔર ઊપર કે દાંતોં કી જડ઼ સે અદા હોતે હૈં.
" "	ظ ، ذ ، ث	હુરૂફે લિ-સવિય્યહ	ઝબાન કા સિરા ઔર ઊપર કે દાંતોં કે અન્દરૂની કનારે સે અદા હોતે હૈં.
" "	ص ، ز ، س	હુરૂફે સફીરિયહ	ઝબાન કી નોક ઔર દોનોં દાંતોં કે અન્દરૂની કનારે સે અદા હોતે હૈં.
શ-ફવી મખારિજ	ف	હુરૂફે શ-ફવિય્યહ	ઊપર કે દાંતોં કે કનારે ઔર નિચલે હોંટ કે તર હિસ્સે સે અદા હોતા હૈ.
" "	ب ، م ، و	,, ,,	"ب" દોનોં હોંટોં કે તર હિસ્સે સે, "م" દોનોં હોંટોં કે ખુશ્ક હિસ્સે સે ઔર, "و" દોનોં હોંટોં કી ગોલાઈ સે અદા હોતા હૈ.
જૌફી મખરજ	હુરૂફે મદ્દા (ا ، و ، ى)		જૌફે દહન : યા'ની મુહં કા ખલા
ખૈશૂમ (નાક કા બાંસા)			યેહ ગુન્ના કા મખરજ હૈ.

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ
اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ ؕ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ؕ

કિતાબ પઢને કી દુઆ

દીની કિતાબ યા ઇસ્લામી સબક પઢને સે પહલે ઝૈલ મેં દી હુઈ દુઆ પઢ લીજિયે اِنْ شَآءَ اللّٰه عَزَّوَجَلَّ જો કુછ પઢેંગે યાદ રહેગા. દુઆ યેહ હૈ :

اَللّٰهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا حِكْمَتَكَ وَانْشُرْ
عَلَيْنَا رَحْمَتَكَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْاِكْرَام

તરજમા : ઐ **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ ! હમ પર ઇલ્મો હિકમત કે દરવાઝે ખોલ દે ઔર હમ પર અપની રહમત નાઝિલ ફરમા ! ઐ અ-ઝમત ઔર બુઝુર્ગી વાલે ! (مُسْتَطْرَف ج ۱ ص ۴۰ دارالفکر بیروت)

નોટ : અવ્વલ આખિર એક એક બાર દુરૂદ શરીફ પઢ લીજિયે.

તાલિબે ગમે
મદીના વ
બકીઅ વ
મગ્ફિરત

13 શવ્વલુલ મુકર્રમ 1428 સિ.હિ.

મ-દની મક્સદ : મુઝે અપની ઔર સારી દુન્યા કે લોગોં કી ઇસ્લાહ કી કોશિશ કરની હૈ. اِنْ شَآءَ اللّٰه عَزَّوَجَلَّ

નામ _____

મદ્રસા _____

દ-રજા નમ્બર _____

પતા _____

_____ **ફોન નમ્બર** _____

પહલે ઇસે પઢિયે

યેહી હૈ આરઝૂ તા'લીમે કુરઆં આમ હો જાએ
તિલાવત કરના સુબ્હો શામ મેરા કામ હો જાએ

કુરઆને મજીદ, ફુરકાને હમીદ, અલ્લાહ તઆલા કા ઐસા કલામ હૈ જો કે રુશ્દો હિદાયત ઔર ઇલ્મો હિક્મત કા અનમોલ ખઝાના હૈ. **નબિય્યે મુકર્રમ,** નૂરે મુજસ્સમ, રસૂલ અકરમ, શહન્શાહે બની આદમ صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને ઇર્શાદ ફરમાયા : خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْاٰنَ وَعَلَّمَهٗ યા'ની તુમ મેં બેહતરીન શખ્સ વોહ હૈ, જિસ ને કુરઆન કો સીખા ઔર દૂસરોં કો સિખાયા.

(صحیح البخاری، کتاب فضائل القرآن، باب خیر کم.....الخ، الحدیث ۵۰۲۷، ص ۴۳۵)

اَلْحَمْدُ لِلّٰه عَزَّوَجَلَّ તબ્લીગે કુરઆનો સુન્નત કી આલમગીર ગૈર સિયાસી તહરીક **દા'વતે ઇસ્લામી** કે તહ્ત તા'લીમે **કુરઆને પાક** કો આમ કરને કે લિયે અન્દરુન વ બૈરુને મુલ્ક હિફ્ઝ વ નાઝિરા કે **2257** મદારિસ બનામ **"મદ્ર-સતુલ મદીના"** કાઇમ હૈં. મુલ્કે મુર્શિદ મેં તા દમે તહરીર કમો બેશ **107000** (એક લાખ સાત હઝાર) મ-દની મુન્ને ઔર મ-દની મુન્નિયોં કો હિફ્ઝ વ નાઝિરા કી મુફ્ત તા'લીમ દી જા રહી હૈ. ઇસી તરહ મુખ્તલિફ મસાજિદ વગૈરા મેં ઉમૂમન રોઝાના બા'દ નમાઝે ઇશા હઝારહા **મદ્ર-સતુલ મદીના** (બરાએ બાલિગાન) કી તરકીબ હોતી હૈ જિન મેં ઇસ્લામી ભાઈ સહીહ મખારિજ સે હુરૂફ કી દુરુસ્ત અદાએગી કે સાથ કુરઆને કરીમ સીખતે, દુઆએં યાદ કરતે હૈં નીઝ નમાઝોં ઔર સુન્નતોં કી તા'લીમ મુફ્ત હાસિલ કરતે હૈં. ઇલાવા અઝીં બ શુમૂલ મુલ્કે મુર્શિદ દુન્યા કે મુખ્તલિફ મુમાલિક મેં ઘરોં કે અન્દર તકરીબન રોઝાના હઝારોં મદારિસ બનામ **મદ્ર-સતુલ મદીના** (બરાએ બાલિગાત) ભી કાઇમ કિયે જાતે હૈં. અક્તૂબર 2016 ઈ. કી કારકર્દગી કે મુતાબિક ફકત **બાબુલ મદીના** મેં ઇસ્લામી બહનોં કે **994** (નવ સો ચરાનવે) મદ્રસે તકરીબન રોઝાના કાઇમ હોતે હૈં જિન મેં **9915** (નવ હઝાર નવ સો પન્દરહ) ઇસ્લામી બહનેં કુરઆને પાક, નમાઝ ઔર સુન્નતોં કી મુફ્ત તા'લીમ પાતીં ઔર દુઆએં યાદ કરતી હૈં.

اَلْحَمْدُ لِلّٰہ عَزَّوَجَلَّ ! **મદ્ર-સતુલ** મદીના કે તજરિબા કાર અસાતિઝએ કિરામ ને **કુરઆને પાક** કો આસાન અન્દાઝ મેં સીખને કે લિયે **મ-દની કાઈદા** મુરત્તબ કિયા હૈ. **"મ-દની કાઈદા"** મેં છોટી ઔર બડી ઉમ્ર કે ત-લબા વ તાલિબાત કે લિયે તજવીદ કે બુન્યાદી કવાઈદ હત્તલ ઈમ્કાન આસાન અન્દાઝ મેં પેશ કિયે ગએ હૈં તાકે મ-દની મુન્ને, મ-દની મુન્નિયાં ઔર ઈસ્લામી ભાઈ ઔર ઈસ્લામી બહનેં આસાની સે દુરુસ્ત કુરઆને પાક પઢના સીખ જાએં. જય્યિદ કુર્રા હઝરાત (كَثَّرَهُمُ اللّٰهُ تَعَالٰى) ને ઈલ્મે તજવીદ કે હવાલે સે બહુત એહતિયાત કે સાથ **મ-દની કાઈદા** પર નઝરે સાની ફરમાઈ હૈ.

મ-દની કાઈદા કે તરીકએ તદરીસ કે લિયે **રહનુમાએ મુદર્રિસીન** ભી મુરત્તબ કી ગઈ હૈ, જિસ મેં અસ્બાક પઢાને કા તરીકએ કાર તફસીલ કે સાથ બતાયા ગયા હૈ. اَلْحَمْدُ لِلّٰہ عَزَّوَجَلَّ મ-દની કાઈદા કી **V.C.D. દા'વતે ઈસ્લામી** કે ઈદારે **મક-ત-બતુલ મદીના** સે જારી કી ગઈ હૈ, જિસ સે યેહ **મ-દ ની કાઈદા** સમઝ કર કુરઆને પાક પઢને મેં મઝીદ આસાની હોગી.

અલ્લાહ તઆલા સે દુઆ હૈ કે હમેં **અમીરે અહલે સુન્નત, બાનિયે દા'વતે ઈસ્લામી, હઝરત અલ્લામા મૌલાના અબૂ બિલાલ મુહમ્મદ ઈલ્યાસ અત્તાર કાદિરી ર-ઝવી** دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَه કે અતા કર્દા ઈસ મ-દની મક્સદ **"મુઝે અપની ઔર સારી દુન્યા કે લોગોં કી ઈસ્લાહ કી કોશિશ કરને હૈ** اِنْ شَآءَ اللّٰہ عَزَّوَجَلَّ **"** કે તહ્ત અપની ઈસ્લાહ કે લિયે **મ-દની ઈન્આમાત** પર અમલ કરને ઔર સારી દુન્યા કે લોગોં કી ઈસ્લાહ કી કોશિશ કે લિયે આશિકાને રસૂલ કે સાથ **મ-દની કાફિલોં** કા મુસાફિર બનતે રહને કી તૌફીક અતા ફરમાએ ઔર **દા'વતે ઈસ્લામી** કો દિન ગ્યારહવીં રાત બારહવીં તરક્કી અતા ફરમાએ.

اٰمِين بِجَاهِ النَّبِيِّ الْاَمِين صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم

મજલિસે મદ્ર-સતુલ મદીના (દા'વતે ઈસ્લામી)

29 ઝુલ હિજ્જતિલ હરામ 1428 હિ.

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ
اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ ط بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ط

સબક નમ્બર (1) : હુરૂફે મુફ્રદાત

- હુરૂફે મુફ્રદાત યા'ની હુરૂફે તહજ્જી 29 હૈં.
- હુરૂફે મુફ્રદાત કો તજ્વીદ વ કિરાઅત કે મુતાબિક અ-રબી લહજે મેં અદા કરેં ઉર્દૂ તલફ્ફુઝ સે પરહેઝ કરેં યા'ની بے، تے، ثے، حے، خے، طوئے، ظوئے વગૈરા હરગિઝ ન પઢેં બલ્કે بَا، تَا، ثَا، حَا، خَا، طَا، ظَا પઢેં.
- ઈન 29 હુરૂફ મેં સાત "7" હુરૂફ એૈસે હૈં જો હર હાલત મેં પુર યા'ની મોટે પઢે જાતે હૈં ઉન્હેં હુરૂફે મુસ્તા'લિયા કહતે હૈં ઔર વોહ યેહ હૈં خ، ص، ض، ط، ظ، غ، ق ઈન કા મજમૂઆ خُصَّ ضَغْطٍ قِظْ હૈ.
- હોંટોં સે સિર્ફ ચાર હુરૂફ અદા હોતે હૈં. ب، ف، م، و ઈન કે ઈલાવા બાકી હુરૂફ પર હોંટ ન હિલને દેં.
- ઈન તીન હુરૂફ ز ، س ، ص કો અદા કરતે વક્ત સીટી કી તરહ તેઝ આવાઝ નિકલતી હૈ ઈસ લિયે ઈન હુરૂફ કો હુરૂફે સફીરિયા યા'ની સીટી વાલે હુરૂફ કહતે હૈં.

ا (اَلِفْ)	ب (بَا)	ت (تَا)	ث (ثَا)	ج (جِيْمْ)
ح (حَا)	خ (خَا)	د (دَالْ)	ذ (ذَالْ)	ر (رَا)
ز (زَا)	س (سِيْنْ)	ش (شِيْنْ)	ص (صَادْ)	ض (ضَادْ)
ط (طَا)	ظ (ظَا)	ع (عَيْنْ)	غ (غَيْنْ)	ف (فَا)
ق (قَافْ)	ك (كَافْ)	ل (لَامْ)	م (مِيْمْ)	ن (نُوْنْ)
و (وَاوْ)	ه (هَا)	ء (هَمْزَة)	ى (يَا)	

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ
اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ ط بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ط

સબક નમ્બર (2) : હુરૂફે મુરક્કબાત

- દો "2" યા ઈસ સે ઝાઈદ હુરૂફ મિલ કર એક મુરક્કબ બનતા હૈ.
- મુરક્કબ હુરૂફ કો મુફ્રદ હુરૂફ કી તરહ અલગ અલગ પઢેં.
- ઈસ સબક મેં ભી તલફ્ફુઝ કી અદાએગી કા ખાસ ખયાલ રખતે હુએ મા'રૂફ યા'ની અ-રબી લહજે મેં પઢેં.
- જબ દો યા ઈસ સે ઝાઈદ હુરૂફ મિલા કર લિખે જાતે હૈં તો ઉન કી શક્લ કુછ બદલ જાતી હૈ અક્સર હુરૂફ કા સર લિખા જાતા હૈ ઔર ધડ છોડ દિયા જાતા હૈ.
- જો હુરૂફ મુરક્કબ હોને કી હાલત મેં એક જૈસે લિખે જાતે હૈં ઉન કી નુક્તોં કે રદો બદલ સે પહચાન કરેં.

ا	لا	لا	با	نا	تا
يا	ثا	شا	سا	فا	قا
جا	خا	حا	عا	غا	صا
ضا	طا	ظا	ما	ها	كا
لب	كب	كت	كث	كف	طب
سل	شل	صل	ضل	فل	قل
عل	غل	كل	كن	طن	ظن

جد	خد	حد	عد	غد	خذ
خز	حر	بر	یر	طر	ظر
بم	نم	تم	یم	ثم	شم
لج	عج	حج	بج	بع	یغ
نص	فص	قض	بس	یس	تس
فق	قق	شق	سق	عق	حق
لك	فك	قك	كو	هو	مو
بی	نی	تی	یی	ؤ	ئ
بة	نة	تة	یة	عط	فظ
بلب	بہم	بعد	عبد	حمد	هلك
یهب	خطف	ثمن	حسن	فئة	سخط

خلق	فلق	علق	نصر	قتل	يلج
تجد	طبع	بلغ	نفس	جنت	سئل
قسط	صفت	شمس	خشى	غير	غبر
مطر	عشر	عسر	ظلل	شكر	بسم

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ
اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ ط بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ط

સબક નમ્બર (3) : હ-રકાત

- હ-ર-કત કી જમ્અ હ-રકાત હૈ. ઝબર ـَ, ઝેર ـِ ઔર પેશ ـُ કો હ-રકાત કહતે હૈં. ઝબર ઔર પેશ હર્ફ કે ઊપર જબ કે ઝેર હર્ફ કે નીચે હોતા હૈ.
- જિસ હર્ફ પર કોઈ હ-ર-કત હો ઉસે મુ-તહર્રિક કહતે હૈં.
- ઝબર ـَ મુંહ ઔર આવાઝ કો ખોલ કર, ઝેર ـِ આવાઝ કો નીચે ગિરા કર ઔર પેશ ـُ હોંટોં કો ગોલ કર કે અદા કરેં.
- હ-રકાત કો બિગૈર ખીંચે બિગૈર ઝટકા દિયે મા'રૂફ પઢેં.
- "الف" પર કોઈ હ-ર-કત યા જઝ્મ આ જાએ તો ઉસે હમ્ઝા "أَ إِ أُ" પઢેં.
- "ر" પર ઝબર યા પેશ હો તો ر કો પુર ઔર "ر" કે નીચે ઝેર હો તો "ر" કો બારીક પઢેં.

اَ	اِ	اُ	بَ	بِ	بُ
تَ	تِ	تُ	ثَ	ثِ	ثُ

جَ	جِ	جُ	حَ	حِ	حُ
خَ	خِ	خُ	دَ	دِ	دُ
ذَ	ذِ	ذُ	رَ	رِ	رُ
زَ	زِ	زُ	سَ	سِ	سُ
شَ	شِ	شُ	صَ	صِ	صُ
ضَ	ضِ	ضُ	طَ	طِ	طُ
ظَ	ظِ	ظُ	عَ	عِ	عُ
غَ	غِ	غُ	فَ	فِ	فُ
قَ	قِ	قُ	كَ	كِ	كُ
لَ	لِ	لُ	مَ	مِ	مُ
نَ	نِ	نُ	وَ	وِ	وُ

عُ	عِ	عَ	هُ	هِ	هَ

ىُ	ىِ	ىَ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِیْنَ وَالصَّلٰوۃُ وَالسَّلَامُ عَلٰی سَیِّدِ الْمُرْسَلِیْنَ

اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّیْطٰنِ الرَّجِیْمِ ط بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ط

સબક નમ્બર (4)

- ઈસ સબક કો **રવાં** પઢેં.
- હ-રકાત કી દુરુસ્ત અદાએગી કા ખાસ ખયાલ રખેં.
- હુરૂફે કરીબુસ્સૌત યા'ની મિલતી જુલતી આવાઝ વાલે હુરૂફ મેં વાઝેહ ફર્ક કરેં.
- હુરૂફે કરીબુસ્સૌત સોલહ "16" હૈં. (ت،ط)،(ز،ذ،ظ)،(ث،س،ص)،(د،ض)،(ك،ق)،(ه،ح)،(ء،ع)

طُ	طِ	طَ	تُ	تِ	تَ
ذُ	ذِ	ذَ	زُ	زِ	زَ
ثُ	ثِ	ثَ	ظُ	ظِ	ظَ
صُ	صِ	صَ	سُ	سِ	سَ
ضُ	ضِ	ضَ	دُ	دِ	دَ
قُ	قِ	قَ	كُ	كِ	كَ

هَ	هِ	هُ	حَ	حِ	حُ
عَ	عِ	عُ	عَ	عِ	عُ
خَ	خِ	خُ	غَ	غِ	غُ
بَ	بِ	بُ	مَ	مِ	مُ
وَ	وِ	وُ	فَ	فِ	فُ
لَ	لِ	لُ	نَ	نِ	نُ
رَ	رِ	رُ	جَ	جِ	جُ
شَ	شِ	شُ	یَ	یِ	یُ

يَا خَبِيْرُ

سुन्नतों का पाबन्द और नेक बनने के लिये चलते फ़िरते पढते रहें.

(મસાઈલુલ કુરઆન, સ. 290)

ઇલ્મ કે પાંચ દ-રજાત

(1) ખામોશી (2) તવજ્જોહ સે સુનના (3) જો સુના ઉસે યાદ રખના (4) જો સીખા ઉસ પર અમલ કરના (5) જો ઈલ્મ હાસિલ હો ઉસે દૂસરોં તક પહોંચાના.

اَلْحَمْدُ لِلّٰہِ رَبِّ الْعٰلَمِیْنَ وَالصَّلٰوۃُ وَالسَّلَامُ عَلٰی سَیِّدِ الْمُرْسَلِیْنَ
اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰہِ مِنَ الشَّیْطٰنِ الرَّجِیْمِ ؕ بِسْمِ اللّٰہِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ؕ

સબક નમ્બર (5) : તન્વીન

- દો ઝબર ـــً, દો ઝેર ـــٍ ઔર દો પેશ ـــٌ કો તન્વીન કહતે હૈં. જિસ હર્ફ પર તન્વીન હો ઉસે મુનવ્વન કહતે હૈં.
- તન્વીન નૂન સાકિન હોતા હૈ જો કલિમે કે આખિર મેં આતા હૈ ઇસ લિયે તન્વીન કી આવાઝ નૂન સાકિન કી તરહ હોતી હૈ. જૈસે : اُنْ = اٌ ، اِنْ = اٍ ، اَنْ = اً
- તન્વીન કે હિજ્જે ઇસ તરહ કરેં, مًا : میم દો ઝબર مَنْ , مٍ : میم દો ઝેર مِنْ, مٌ : میم દો પેશ مُنْ = مٌ ، مٍ ، مًا
- ઝબર કી તન્વીન કે બા'દ કહીં "ا" ઔર કહીં "ی" લિખા જાતા હૈ હિજ્જે કરતે વક્ત ઇસ કા નામ ન લેં.

تًا	تٍ	ةٌ	طًا	طٍ	طٌ
زًا	زٍ	زٌ	ذًا	ذٍ	ذٌ
ظًا	ظٍ	ظٌ	ثًا	ثٍ	ثٌ
سًا	سٍ	سٌ	صًا	صٍ	صٌ
دًى	دٍ	دٌ	ضًا	ضٍ	ضٌ

كَا	كِ	كُ	قَا	قِ	قُ
هَا	هِ	هُ	حَا	حِ	حُ
عَا	عِ	عُ	غَا	غِ	عُ
خَا	خِ	خُ	عَا	عِ	عُ
بَا	بِ	بُ	مَا	مِ	مُ
وَا	وِ	وُ	فَا	فِ	فُ
لَا	لِ	لُ	نَا	نِ	نُ
رَا	رِ	رُ	جَا	جِ	جُ
شَا	شِ	شُ	یَ	یِ	یُ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ
اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ ط بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ط

સબક નમ્બર (6)

- ઈસ સબક કો હિજ્જે ઔર રવાં દોનોં તરીકોં સે પઢેં.
- હ-રકાત, તન્વીન ઔર તમામ હુરૂફ બિલ ખુસૂસ હુરૂફે મુસ્તા'લિયા કી દુરુસ્ત અદાએગી કા ખાસ ખયાલ રખેં.
- હિજ્જે ઈસ તરહ કરેં : مَلِكْ : મીમ ઝબર مَ, લામ ઝેર لِ = مَلِ, કાફ દો પેશ كْ = مَلِكْ

نَزَلَ	خَلَقَ	صَدَقَ	يَدَكَ	بَلَغَ	طَبَعَ
جَعَلَ	فَعَلَ	نَظَرَ	ذَكَرَ	كَسَبَ	اِبِلِ
رُسُلُ	صُحُفُ	ثُلُثُ	سُدُسُ	حُرُمُ	رُبُعُ
حَمِدَ	خَطِفَ	مَلِكِ	تَزِدِ	تَجِدُ	يَلِجُ
قُتِلَ	سُئِلَ	قُرِئَ	قَمَرِ	كِبَرُ	حُشِرَ
اَحَدًا	مَرَضًا	عَمَلًا	هُدًى	طُوًى	قُرًى
مَسَدٍ	ثَمَنٍ	سَخَطٍ	ظُلَلٍ	فِئَةٍ	عُنُقٍ
نَفَرُ	صَمَدٌ	غَضَبُ	لَعِبُ	اُذُنُ	كُتُبُ

تَرَةٌ	شَجَرَةٌ	سَفَرَةٍ	عَلَقَةٍ	قِرَدَةً	دَرَجَةً

اَلْحَمْدُ لِلّٰہِ رَبِّ الْعٰلَمِیْنَ وَالصَّلٰوۃُ وَالسَّلَامُ عَلٰی سَیِّدِ الْمُرْسَلِیْنَ

اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰہِ مِنَ الشَّیْطٰنِ الرَّجِیْمِ ط بِسْمِ اللّٰہِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ط

સબક નમ્બર (7) : હુરૂફે મદા

- ઈસ અલામત "ـْـ" કો જઝ્મ કહતે હૈં. જિસ હર્ફ પર જઝ્મ હો ઉસે સાકિન કહતે હૈં.
- સાકિન હર્ફ અપને સે પહલે મુ-તહર્રિક હર્ફ સે મિલ કર પઢા જાતા હૈ.
- હુરૂફે મદા તીન હૈં اَلِف، وَاو، یا۔
- اَلِف સે પહલે ઝબર હો તો اَلِف મદા હોગા જૈસે بَا, وَاو સાકિન "وْ" સે પહલે પેશ હો તો وَاو મદા હોગા જૈસે بُوْ, یا સાકિન "یْ" સે પહલે ઝેર હો તો یا મદા હોગા જૈસે بِیْ
- હુરૂફે મદા કો એક અલિફ યા'ની દો હ-રકાત કે બરાબર ખીંચ કર પઢેં.
- હિજ્જે ઈસ તરહ કરેં. بَا : بے اَلِف بَا ઝબર بَا, بُوْ : بے وَاو بُو પેશ بُوْ, بِیْ : بے یا بِی ઝેર بِیْ = بَا، بُوْ، بِیْ

تِیْ	تُوْ	تَا	بِیْ	بُوْ	بَا
جِیْ	جُوْ	جَا	ثِیْ	ثُوْ	ثَا
خِیْ	خُوْ	خَا	حِیْ	حُوْ	حَا
ذِیْ	ذُوْ	ذَا	دِیْ	دُوْ	دَا
زِیْ	زُوْ	زَا	رِیْ	رُوْ	رَا
شِیْ	شُوْ	شَا	سِیْ	سُوْ	سَا

صَا	صُوْ	صِیْ	ضَا	ضُوْ	ضِیْ
طَا	طُوْ	طِیْ	ظَا	ظُوْ	ظِیْ
عَا	عُوْ	عِیْ	غَا	غُوْ	غِیْ
فَا	فُوْ	فِیْ	قَا	قُوْ	قِیْ
كَا	كُوْ	كِیْ	لَا	لُوْ	لِیْ
مَا	مُوْ	مِیْ	نَا	نُوْ	نِیْ
وَا	وُوْ	وِیْ	هَا	هُوْ	هِیْ
اَا	اُوْ	اِیْ	یَا	یُوْ	یِیْ

یَا عَلِیْمُ

21 બાર (અવ્વલ આખિર એક બાર દુરૂદ શરીફ) પઢ કર પાની પર દમ કર કે 40 રોઝ તક નહાર મુંહ પિયેં (યા પિલાએં) اِنْ شَآءَاللّٰه عَزَّوَجَلَّ (પીને વાલે કા) હાફિઝા રોશન હો જાએગા. (શ-જ-૨એ આલિયા કાદિરિય્યા ૨-ઝવિય્યા ઝિયાઇય્યા અત્તારિય્યા, સ. 46)

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِیْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰی سَیِّدِ الْمُرْسَلِیْنَ
اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّیْطٰنِ الرَّجِیْمِ ط بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ط

સબક નમ્બર (8) : ખડી હ-રકાત

- ખડે ઝબર ٰ , ખડે ઝેર ٖ ઔર ઉલટે પેશ ٗ કો ખડી હ-રકાત કહતે હૈં.
- ખડી હ-રકાત હુરૂફે મદ્દા કે કાઈમ મકામ હૈં ઈસ લિયે ખડી હ-રકાત કો ભી હુરૂફે મદ્દા કી તરહ એક અલિફ યા'ની દો હ-રકાત કે બરાબર ખીંચ કર પઢેં.
- ઈસ સબક મેં ભી હુરૂફે કરીબુસ્સૌત યા'ની મિલતી જુલતી આવાઝ વાલે હુરૂફ મેં વાઝેહ ફર્ક કરેં.

طٗ	طٖ	طٰ	تٗ	تٖ	تٰ
ذٗ	ذٖ	ذٰ	زٗ	زٖ	زٰ
ثٗ	ثٖ	ثٰ	ظٗ	ظٖ	ظٰ
صٗ	صٖ	صٰ	سٗ	سٖ	سٰ
ضٗ	ضٖ	ضٰ	دٗ	دٖ	دٰ
قٗ	قٖ	قٰ	كٗ	كٖ	كٰ
حٗ	حٖ	حٰ	هٗ	هٖ	هٰ

عُ	عِ	عَ	اُ - عُ	اِ - عِ	اَ - عَ
غُ	غِ	غَ	خُ	خِ	خَ
مُ	مِ	مَ	بُ	بِ	بَ
فُ	فِ	فَ	وُ	وِ	وَ
نُ	نِ	نَ	لُ	لِ	لَ
جُ	جِ	جَ	رُ	رِ	رَ
یُ	یِ	یَ	شُ	شِ	شَ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ

اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ ط بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ط

સબક નમ્બર (9) : હુરૂફે લીન

- હુરૂફે લીન દો (2) હૈં واو ઔર یا.
- واو સાકિન સે પહલે ઝબર હો તો واو લીન હોગા જૈસે جَوْ, یا સાકિન સે પહલે ઝબર હો તો یا લીન હોગા જૈસે جَیْ
- હુરૂફે લીન કો બિગૈર ખીંચે બિગૈર ઝટકા દિયે નરમી સે મા'રૂફ પઢેં.
- હિજ્જે ઈસ તરહ કરેં. بَوْ : بَا وَاو ઝબર بَوْ , بَیْ : بَا یَا ઝબર بَیْ = بَیْ, بَوْ

بَوْ بَیْ تَوْ تَیْ ثَوْ ثَیْ

جَوْ جَیْ حَوْ حَیْ خَوْ خَیْ

دَوْ دَیْ ذَوْ ذَیْ رَوْ رَیْ

زَوْ زَیْ سَوْ سَیْ شَوْ شَیْ

صَوْ صَیْ ضَوْ ضَیْ طَوْ طَیْ

ظَوْ ظَیْ عَوْ عَیْ غَوْ غَیْ

فَوْ فَیْ قَوْ قَیْ کَوْ کَیْ

لَوْ لَیْ مَوْ مَیْ نَوْ نَیْ

وَوْ وَیْ هَوْ هَیْ اَوْ اَیْ

یَوْ یَیْ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ
اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ ط بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ط

સબક નમ્બર (10)

- ઈસ સબક કો હિજ્જે ઔર રવાં દોનોં તરીકોં સે પઢેં.
- ઈસ સબક મેં પિછલે તમામ અસ્બાક યા'ની હ-રકાત, તન્વીન, હુરૂફે મદા, ખડી હ-રકાત ઔર હુરૂફે લીન શામિલ હૈં.
- ઈન તમામ કવાઈદ કી અદાએગી ઔર પહચાન કી પુખ્તગી કે સાથ સાથ સિહ્હતે લફ્ઝી કા ખાસ ખયાલ રખેં બિલ ખુસૂસ હુરૂફે મુસ્તા'લિયા.
- હિજ્જે કરતે વક્ત ઈસ બાત કા ખયાલ રખેં કે હર હર્ફ કો પિછલે હુરૂફ સે મિલાતે જાએં. જૈસે مَوْضُوْعَةٌ કે હિજ્જે ઈસ તરહ કરેં.
- وَاوْ مِيْم ઝબર مَوْ , وَاوْ ضَاد પેશ ضُوْ = مَوْضُوْ , عَيْن ઝબર عَ = مَوْضُوْعَ , ة દો પેશ ةٌ = مَوْضُوْعَةٌ

قَالُوْا	كَانُوْا	ذٰلِكَ	هٰذَا	صِرَاطَ	قَالَ
بِهٖ	نُوْحِيْهِ	فِيْهِ	قَوْلُ	سَوْفَ	لَهٗ
شَكُوْرًا	طَغٰى	مَتَاعًا	عَذَابًا	بَيْنَ	لَيْسَ
حِيْلَ	قِيْلَ	يَوْمٍ	خَوْفٍ	دَاوٗدَ	غَفُوْرًا
مَاٰبًا	صَوَابًا	عَلَيْهِ	اِلَيْهِ	رَسُوْلِهٖ	رُسُلِهٖ
خِتٰمُهٗ	مَقَامُهٗ	مَحْفُوْظٍ	رَسُوْلٍ	زَكٰوةً	صَلٰوةً

لَوْحٍ	حَوْلٍ	دِيْنُ	بَشِيْرٌ	قَوْمِهٖ	هَدَيْنَا
بَيْنَنَا	زَاهِدِيْنَ	رَاكِعُوْنَ	عِيْسٰى	مُوْسٰى	صُدُوْرِ
اَوٰى	قَوْلًا	قَوْمًا	مِيْقَاتًا	مُنِيْرًا	شَيْءٍ
شَيْئًا	هٰرُوْنَ	سُلَيْمٰنَ	شُهُوْدٌ	قُعُوْدٌ	وَدُوْدٌ
يَوْمَئِذٍ	مَوْعِدُهٗ	كَرِيْمٍ	وَكِيْلٍ	نُوْرِهٖ	اَرَءَيْتَ
اَفَرَءَيْتَ	مَوْعِظَةٌ	مَوْضُوْعَةٌ	مَوْءٗدَةٌ	سَمِيْعٌ	عَزِيْزٌ
يَدَيْهِ	حَيْثُ	غَيْبُ	سَمٰوٰتٍ	كَلِمٰتٍ	لَشَيْءٌ
قُرَيْشٍ	بِاٰيٰتِنَا	مِهٰدًا	عِلْمُ	كِتٰبٌ	سَلٰمٌ
اُوْذِيْنَا	اُوْتِيْنَا	اَوْحَيْنَا	نُوْحِيْهَا	اٰتُوْنِيْ	اٰمِنُوْا بِيْ
تُدِيْرُوْنَهَا	فَلَا تَمِيْلُوْا	مَا خَلَفْتُمُوْنِيْ	فَلَا تَلُوْمُوْنِيْ	وَلَا يُحِيْطُوْنَ	

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ
اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ ط بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ط

સબક નમ્બર (11) : સુકૂન (જઝ્મ)

- જૈસા કે આપ પીછે પઢ ચુકે હૈં ઈસ અલામત "ْ" કો જઝ્મ કહતે હૈં, જિસ હર્ફ પર જઝ્મ હો ઉસે સાકિન કહતે હૈં.
- જઝ્મ વાલા હર્ફ અપને સે પહલે મુ-તહર્રિક હર્ફ સે મિલ કર પઢા જાતા હૈ.
- હમ્ઝએ સાકિના (أْ ، ءْ) કો હમેશા ઝટકા દે કર પઢેં.
- હુરૂફે કલ્કલા પાંચ હૈં ق ، ط ، ب ، ج ، د ઈન કા મજમૂઆ قُطْبُ جَدٍّ હૈ.
- કલ્કલા કે મા'ના જુમ્બિશ ઔર હ-ર-કત કે હૈં ઈન હુરૂફ કે અદા કરતે વક્ત મખરજ મેં જુમ્બિશ સી હો જિસ કી વજહ સે આવાઝ લૌટતી હુઈ નિકલે.
- જબ હુરૂફે કલ્કલા સાકિન હોં તો ઉન મેં કલ્કલા ખૂબ ઝાહિર હોગા.
- ઈસ સબક મેં હુરૂફે કલ્કલા વ હમ્ઝએ સાકિના કી અદાએગી કા ખાસ ખયાલ રખેં ઔર મિલતી જુલતી આવાઝ વાલે હુરૂફ મેં વાઝેહ ફર્ક કરેં.

اَتْ	اِتْ	اُتْ	اَطْ	اِطْ	اُطْ
اَزْ	اِزْ	اُزْ	اَذْ	اِذْ	اُذْ
اَظْ	اِظْ	اُظْ	اَثْ	اِثْ	اُثْ
اَسْ	اِسْ	اُسْ	اَصْ	اِصْ	اُصْ
اَدْ	اِدْ	اُدْ	اَضْ	اِضْ	اُضْ

اَكْ	اِكْ	اُكْ	اَقْ	اِقْ	اُقْ
اَهْ	اِهْ	اُهْ	اَحْ	اِحْ	اُحْ
اَءْ	اِءْ	اُءْ	اَعْ	اِعْ	اُعْ
اَخْ	اِخْ	اُخْ	اَغْ	اِغْ	اُغْ
اَبْ	اِبْ	اُبْ	اَمْ	اِمْ	اُمْ
اَوْ	وْ સાકિન સે પહલે ઝેર નહીં આતા	اُوْ	اَفْ	اِفْ	اُفْ
اَلْ	اِلْ	اُلْ	اَنْ	اِنْ	اُنْ
اَرْ	اِرْ	اُرْ	اَجْ	اِجْ	اُجْ
اَشْ	اِشْ	اُشْ	اَیْ	اِیْ	یْ સાકિન સે પહલે પેશ નહીં આતા

મશ્ક

قُلْ	اِنْ	عَنْ	مَنْ	بَلْ

لَمْ	كُمْ	هُمْ	ذُقْ	قَدْ
اِصْطَبِرْ	مُسْتَطَرْ	فَاغْفِرْ	اَعْيُنْ	اَعْنَابًا
زَجْرَةٌ	نُطْفَةٍ	مُدْهِنُوْنَ	اَبْوَابًا	فَافْرُقْ
يُقْرِضْ	يُغْنِىْ	تَجْرِىْ	جَمْعًا	فَتْحٌ
مُؤْمِنِيْنَ	مُؤْمِنُوْنَ	يُؤْمِنُوْنَ	مُؤْصَدَةٌ	اِقْرَاْ
شَاْنٌ	كَاْسًا	بِئْسَ	يَشَاْ	نَشَاْ
اِثْمٌ	يَبْحَثُ	اَحْيَا	اُخْرٰى	اِذْهَبْ
اُشْدُدْ	اِرْكَبْ	حُشِرَتْ	نُشِرَتْ	اُحْضِرَتْ
طُمِسَتْ	فُرِجَتْ	نُسِفَتْ	يُظْلَمُوْنَ	يَظْهَرُ
اِصْبِرْ	بَيْنَكُمْ	بَيْنَهُمْ	فَضْلِكَ	عَلَيْهِمْ
اَعْمَالَهُمْ	اَعْمَالَكُمْ	اَيْدِيْهِمْ	يَسْتَبْدِلْ	يَسْتَفْتِحُوْنَ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ
اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ ط بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ط

સબક નમ્બર (12) : નૂન સાકિન ઔર તન્વીન (ઈઝહાર, ઈખ્ફા)

- નૂન સાકિન ઔર તન્વીન કે ચાર કાઈદે હૈં (1) ઈઝહાર (2) ઈખ્ફા (3) ઈદગામ (4) ઈક્લાબ.
- (1) ઇઝહાર : નૂન સાકિન યા તન્વીન કે બા'દ હુરૂફે હલ્કી મેં સે કોઈ હર્ફ આ જાએ તો ઈઝહાર હોગા યા'ની નૂન સાકિન ઔર તન્વીન મેં ગુન્ના નહીં કરેંગે. હુરૂફે હલ્કી છ "6" હૈં ઔર વોહ યેહ હૈં: ء،ھ،ع،ح،غ،خ
- (2) ઇખ્ફા : નૂન સાકિન યા તન્વીન કે બા'દ હુરૂફે ઈખ્ફા મેં સે કોઈ હર્ફ આ જાએ તો ઈખ્ફા કરેં યા'ની નૂન સાકિન ઔર તન્વીન મેં ગુન્ના કર કે પઢેં. હુરૂફે ઈખ્ફા પન્દરહ 15 હૈં ઔર વોહ યેહ હૈં ت،ث،ج،د،ذ،ز،س،ش،ص،ض،ط،ظ،ف،ق،ك
- નોટ : ઈદગામ ઔર ઈક્લાબ કે કાઈદે સબક નમ્બર 14 મેં મૌજૂદ હૈં.

مِنْ اَجَلٍ	مِنْ هَادٍ	مِنْ عَلَقٍ	مِنْ حَكِيْمٍ
مِنْ غَفُوْرٍ	مِنْ خَوْفٍ	فَمَنْ تَبِعَ	مِنْ ثَمَرَةٍ
مِنْ جُوْعٍ	مِنْ دُوْنِكُمْ	مِنْ ذَهَبٍ	فَاِنْ زَلَلْتُمْ
مَنْ سَفِهَ	مَنْ شَكَرَ	مِنْ صَلْصَالٍ	اِنْ ضَلَلْتُ
مِنْ طِيْنٍ	مَنْ ظَلَمَ	مِنْ فُرُوْجٍ	مِنْ قَبْلُ
مِنْ كُتُبٍ	يَنْئَوْنَ	مِنْهُمْ	اَنْعَمْتَ

وَانْحَرْ	فَسَيُنْغِضُوْنَ	وَالْمُنْخَنِقَةُ	اَنْتَ
تَنْسَوْنَ	نُنْشِزُهَا	يَنْصُرُوْنَ	مَنْضُوْدٍ
يَنْطِقُوْنَ	اُنْظُرْ	اَنْفُسِكُمْ	يَنْقُضُوْنَ
مِنْكُمْ	عَذَابًا اَلِيْمًا	خَيْرٍ تَجِدُوْهُ	عَدْنٍ تَجْرِيْ
بَلَدًا اٰمِنًا	قَوْلًا ثَقِيْلًا	شِهَابٌ ثَاقِبٌ	
نُوْحًا هَدَيْنَا	فَصَبْرٌ جَمِيْلٌ	خَلْقٍ جَدِيْدٍ	
جُرُفٍ هَارٍ	كَاْسًا دِهَاقًا	بِخَمْسِ دَرَاهِمَ	
سَمِيْعٌ عَلِيْمٌ	سِرَاعًا ذٰلِكَ	يَتِيْمًا ذَا مَقْرَبَةٍ	
خُلُقٍ عَظِيْمٍ	صَعِيْدًا زَلَقًا	يَوْمَئِذٍ زُرْقًا	
قَرْضًا حَسَنًا	قَوْلًا سَدِيْدًا	بِقَلْبٍ سَلِيْمٍ	
مُلْقٍ حِسَابِيَهْ	بَاْسٍ شَدِيْدٍ	عَذَابٌ شَدِيْدٌ	

قَوْمًا غَيْرَكُمْ	عَمَلًا صَالِحًا	رِجَالٌ صَدَقُوْا
قَلِيْلَةٍ غَلَبَتْ	عَذَابًا ضِعْفًا	مُسْفِرَةٌ ضَاحِكَةٌ
عَلِيْمٌ خَبِيْرٌ	سُبْحَانَ طَوِيْلًا	سَمٰوٰتٍ طِبَاقًا
رَفْرَفٍ خُضْرٍ	سَحَابٌ ظُلُمٰتٌ	نَفْسٍ ظَلَمَتْ
قَوْمًا فَاسِقِيْنَ	سُبُلًا فِجَاجًا	ثَمَنًا قَلِيْلًا
فَتْحٌ قَرِيْبٌ	رَسُوْلٍ كَرِيْمٍ	كِرَامًا كَاتِبِيْنَ

يَا سَمِيْعُ

100 બાર રોઝાના જો પઢે ઔર ઈસ દૌરાન ગુફ્ત-ગૂ ન કરે ઔર પઢ કર દુઆ માંગે. اِنْ شَآءَاللّٰه عَزَّوَجَلَّ જો માંગેગા પાએગા.

(40 રૂહાની ઈલાજ, સ. 7)

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ
اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ ط بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ط

સબક નમ્બર (13) : તશ્દીદ

- તીન દન્દાન "ّ" વાલી શક્લ કો તશ્દીદ કહતે હૈં. જિસ હર્ફ પર તશ્દીદ હો ઉસે મુશદ્દદ કહતે હૈં.
- મુશદ્દદ હર્ફ કો દો મર્તબા પઢેં એક મર્તબા અપને સે પહલે વાલે મુ-તહર્રિક હર્ફ સે મિલા કર ઔર દૂસરી મર્તબા ખુદ અપની હ-ર-કત કે મુતાબિક ઝરા રુક કર.
- નૂન મુશદ્દદ ઔર મીમ મુશદ્દદ મેં હમેશા ગુન્ના હોતા હૈ ગુન્ના કે મા'ના નાક મેં આવાઝ લે જાના હૈ ગુન્ના કી મિક્દાર એક અલિફ કે બરાબર હૈ
- જબ હુરૂફે કલ્કલા મુશદ્દદ હોં તો ઉન્હેં જમાવ કે સાથ અદા કરેં.
- પહલા હર્ફ મુ-તહર્રિક, દૂસરા હર્ફ સાકિન ઔર તીસરા હર્ફ મુશદ્દદ હો તો અક્સર મર્તબા (હમેશા નહીં) સાકિન હર્ફ કો છોડ દેંગે ઔર મુ-તહર્રિક હર્ફ કો મુશદ્દદ હર્ફ સે મિલા કર પઢેંગે જૈસે عَبَدْتُّمْ (કો عَبَتُّمْ પઢેંગે)
- ઈસ સબક મેં તશ્દીદ કી મશ્ક કે સાથ સાથ હુરૂફે કરીબુસ્સૌત યા'ની મિલતી જુલતી આવાઝ વાલે હુરૂફ મેં વાઝેહ ફર્ક કરેં.

اَتَّ	اِتَّ	اُتَّ	اَطَّ	اِطَّ	اُطَّ
اَزَّ	اِزَّ	اُزَّ	اَذَّ	اِذَّ	اُذَّ
اَظَّ	اِظَّ	اُظَّ	اَثَّ	اِثَّ	اُثَّ
اَسَّ	اِسَّ	اُسَّ	اَصَّ	اِصَّ	اُصَّ
اَدَّ	اِدَّ	اُدَّ	اَضَّ	اِضَّ	اُضَّ
اَكَّ	اِكَّ	اُكَّ	اَقَّ	اِقَّ	اُقَّ

اَهَّ	اِهَّ	اُهَّ	اَحَّ	اِحَّ	اُحَّ
اَعَّ	اِعَّ	اُعَّ	اَخَّ	اِخَّ	اُخَّ
اَبَّ	اِبَّ	اُبَّ	اَمَّ	اِمَّ	اُمَّ
اَوَّ	اِوَّ	اُوَّ	اَفَّ	اِفَّ	اُفَّ
اَلَّ	اِلَّ	اُلَّ	اَنَّ	اِنَّ	اُنَّ
اَرَّ	اِرَّ	اُرَّ	اَجَّ	اِجَّ	اُجَّ
اَشَّ	اِشَّ	اُشَّ	اَیَّ	اِیَّ	اُیَّ
رَبِّ	رَبِّیْ	رَبِّهٖ	اِنَّ	اِنَّا	اِنِّیْ
مِنَّا	مِنِّیْ	ثُمَّ	وَلَمَّا	حَبَّبَ	اَحَبَّ
وَالتِّیْنِ	بِالتَّقْوٰی	اَلثَّاقِبُ	ثَجَّاجًا	فِی الْحَجِّ	شُحَّ
مُسَخَّرٰتٍ	صَدَّقَ	تَصَدّٰی	اَلدَّرَجٰتِ	مِنَ الدَّمْعِ	وَالذّٰكِرِیْنَ
اَلرَّحْمٰنُ	نُزِّلَ	فَسَنُیَسِّرُهٗ	وَالشَّمْسِ	نَقُصُّ	وَالصّٰلِحِیْنَ
فَضَّلْنَا	وَالضُّحٰی	وَالطُّوْرِ	وَالطَّیْرِ	اَلطَّلَاقُ	وَالظَّاهِرُ
لِلظّٰلِمِیْنَ	سُعِّرَتْ	یُوَفَّ	حُقَّتْ	حَقٌّ	رَكَّبَكَ
وَالَّذِیْنَ	مِمَّا	اُمَّةٍ	فَاُمُّهٗ	مُسَمًّی	جَنّٰتٍ

يَذَّكَّرُ	سُيِّرَتْ	مُطَهَّرَةً	كُوِّرَتْ	وَالنَّجْمِ	وَالنّٰشِطٰتِ
يَسَّمَّعُوْنَ	عَلَى النَّبِيِّ	مُدَّثِّرُ	مُزَّمِّلُ	ذُرِّيَّتَهٗ	لِيَدَّبَّرُوْا
شَرِّ النَّفّٰثٰتِ	مَدَّ الظِّلَّ	اِنَّ الظَّنَّ	مِنَ الطَّيِّبٰتِ	يَزَّكّٰى	عِلِّيُّوْنَ
بَسَطْتَّ	اَحَطْتُّ	رَبُّ السَّمٰوٰتِ		يُحِبُّ التَّوَّابِيْنَ	
اِذْ ذَّهَبَ	قَدْ دَّخَلُوْا	اِذْ ظَّلَمُوْا	عَبَدْتُّمْ	قَدْ تَّبَيَّنَ	نَخْلُقْكُّمْ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ
اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ ط بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ط

સબક નમ્બર (14) : નૂન સાકિન ઔર તન્વીન (ઈદગામ, ઈક્લાબ)

(3) **ઇદગામ :** નૂન સાકિન યા તન્વીન કે બા'દ હુરૂફે યર-મલૂન મેં સે કોઈ હર્ફ આ જાએ તો ઈદગામ હોગા "ل ઔર ر" મેં બિગૈર ગુન્ના કે ઔર બાકી ચાર હુરૂફ મેં ગુન્ના કે સાથ. હુરૂફે યર-મલૂન છ "6" હૈં ઔર વોહ યેહ હૈં : ن ، و ، ل ، م ، ر ، ی

(4) **ઇક્લાબ :** નૂન સાકિન યા તન્વીન કે બા'દ હર્ફ ب આ જાએ તો ઈક્લાબ હોગા યા'ની નૂન સાકિન ઔર તન્વીન કો મીમ સે બદલ કર ઈખ્ફા કરેં યા'ની ગુન્ના કર કે પઢેં.

ઈદગામ કે હિજ્જે ઈસ તરહ કરેં જૈસે مَنْ يَّقُوْلُ : مِيْم نُوْن ઝબર مَنْ, ی ઝબર يَ = مَنْ يَّ, قَاف وَاؤ પેશ قُوْ = مَنْ يَّقُوْ, لَام પેશ لُ = مَنْ يَّقُوْلُ

ઈક્લાબ કે હિજ્જે ઈસ તરહ કરેં જૈસે مِنْۢ بَعْدِ : مِيْم, نُوْن ઝેર مِنْۢ, بَا عَيْن ઝબર بَعْ = مِنْۢ بَعْ, دَال ઝેર دِ = مِنْۢ بَعْدِ

مِنْ وَّلِيٍّ	مِنْ يَّوْمٍ	مِنْ وَّرَقِ الْجَنَّةِ	مَنْ يَّقُوْلُ

مِنْ مَّشْهَدٍ	مِنْ مِّثْلِهٖ	مِنْ نَّصِيْرٍ	مِنْ نُّطْفَةٍ
مِنْ رَّبِّكَ	مِنْ رَّبِّهِمْ	مِنْ لَّدُنْهُ	يَكُنْ لَّهٗ
كِتٰبًا يَّلْقٰهُ	رَجُلٌ يَّسْعٰى	هُدًى وَّذِكْرٰى	وُجُوْهٌ يَّوْمَئِذٍ
بِرَحْمَةٍ مِّنْهُ	سِرَاجًا مُّنِيْرًا	حِطَّةٌ نَّغْفِرْ لَكُمْ	خَلْقٍ نُّعِيْدُهٗ
مُحَمَّدٌ رَّسُوْلُ اللّٰهِ	رَءُوْفٌ رَّحِيْمٌ	مُصَدِّقًا لِّمَا	وَيْلٌ لِّكُلِّ
مِنْ بَعْدِ	مِنْ بَقْلِهَا	اَنْۢبِئْهُمْ	لَيُنْۢبَذَنَّ
قَوْلًا بَلِيْغًا	خَيْرًا اَبْصِرْ	جَنَّةٍ بِرَبْوَةٍ	كِرَامٍ بَرَرَةٍ
حِلٌّ بِهٰذَا	صُمٌّ بُكْمٌ		

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ
اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ ط بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ط

સબક નમ્બર (15) : મીમ સાકિન કે કવાઈદ

- મીમ સાકિન કે તીન કાઈદે હૈં. (1) ઈદગામે શ-ફવી (2) ઈખ્ફાએ શ-ફવી (3) ઈઝહારે શ-ફવી
- (1) ઇદગામે શ-ફવી : مْ સાકિન કે બા'દ દૂસરી مِيْم આ જાએ તો مْ સાકિન મેં ઈદગામે શ-ફવી હોગા યા'ની ગુન્ના કરેંગે.
- (2) ઇખ્ફાએ શ-ફવી : مْ સાકિન કે બા'દ હર્ફ ب આ જાએ તો مْ સાકિન મેં ઈખ્ફાએ શ-ફવી હોગા યા'ની ગુન્ના કરેંગે.
- (3) ઇઝહારે શ-ફવી : مْ સાકિન કે બા'દ હર્ફ ب ઔર م કે ઈલાવા કોઈ ભી હર્ફ આ જાએ તો مْ સાકિન મેં ઈઝહારે શ-ફવી હોગા યા'ની ગુન્ના નહીં કરેંગે.

هُمْ فِيْهَا	كُنْتُمْ بِهٖ	اَلَمْ تَرَ	اَنْتُمْ مُّظْلِمُوْنَ
اَمْضٰى	تَاْتِهِمْ بِاٰيَةٍ	وَالْاَمْرُ	وَلَكُمْ مَّا كَسَبْتُمْ
وَاَمْطَرْنَا	عَلَيْكُمْ بِوَكِيْلٍ	لَمْ يَلِدْ	اٰتَيْتُكُمْ مِّنْ كِتٰبٍ
اَلَمْ نَشْرَحْ	تَرْمِيْهِمْ بِحِجَارَةٍ	لَكُمْ دِيْنُكُمْ	فَهُمْ مُّقْمَحُوْنَ
اَمْ صَبَرْنَا	وَمَا هُمْ بِمُؤْمِنِيْنَ	وَخَلَقْنٰكُمْ اَزْوَاجًا	وَهُمْ مُّعْرِضُوْنَ
عَلَيْهِمْ غَضَبٌ	بَعْضُكُمْ بِبَعْضٍ	ذٰلِكُمْ قَوْلُكُمْ	لَهُمْ مِّنَّا الْحُسْنٰى

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ

اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ ط بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ط

સબક નમ્બર (16) : તફખીમ વ તરકીક

- **તફખીમ** કે મા'ના હર્ફ કો **પુર** યા'ની મોટા પઢના ઔર **તરકીક** કે મા'ના હર્ફ કો **બારીક** પઢના હૈ.
- તીન હુરૂફ رَا ، لَامْ ، اَلِفْ કભી પુર યા'ની મોટે ઔર કભી બારીક પઢે જાતે હૈં.
- اَلِفْ : અલિફ સે પહલે અગર પુર હર્ફ આ જાએ તો અલિફ કો પુર ઔર બારીક હર્ફ આ જાએ તો અલિફ કો બારીક પઢેં.
- لَامْ : ઇસ્મે જલાલત (عَزَّوَجَلَّ) اَللّٰه કે لَامْ સે પહલે હર્ફ પર ઝબર યા પેશ હો તો ઇસ્મે જલાલત (عَزَّوَجَلَّ) اَللّٰه કે لَامْ કો પુર પઢેં ઔર ઇસ્મે જલાલત (عَزَّوَجَلَّ) اَللّٰه કે لَامْ સે પહલે હર્ફ કે નીચે ઝેર હો તો ઇસ્મે જલાલત (عَزَّوَجَلَّ) اَللّٰه કે لَامْ કો બારીક પઢેં.
- ઇસ્મે જલાલત (عَزَّوَجَلَّ) اَللّٰه કે لَامْ કે ઇલાવા બાકી તમામ لَامْ બારીક પઢેં.
- رَا કો પુર પઢને કી સૂરતેં : رَ પર ઝબર યા પેશ હો رً પર દો ઝબર યા દો પેશ હોં, رٰ પર ખડા ઝબર હો,

ر સાકિન સે પહલે હર્ફ પર ઝબર યા પેશ હો, ر સાકિન સે પહલે આરિઝી ઝેર હો, ر સાકિન સે પહલે ઝેર દૂસરે કલિમે મેં હો, ر સાકિન કે બા'દ હુરૂફે મુસ્તા'લિયા મેં સે કોઈ હર્ફ ઉસી કલિમે મેં હો.

- ر કો બારીક પઢને કી સૂરતેં : ر કે નીચે ઝેર યા દો ઝેર હોં, ر સાકિન સે પહલે ઝેરે અસ્લી ઉસી કલિમે મેં હો, ر સાકિન સે પહલે یائے સાકિના હો.

- **આરિઝી હ-ર-કત :** કુરઆને પાક મેં બા'ઝ કલિમાત અલિફ સે શુરૂઅ હોતે હૈં ઔર અલિફ પર કોઈ હ-ર-કત નહીં હોતી ઉન અલિફ પર જો ભી હ-ર-કત લગા કર પઢેંગે વોહ હ-ર-કત આરિઝી હોગી જૈસે اِرْجِعْ કે અલિફ કે નીચે ઝેર આરિઝી હૈ.

નોટ : એક હી કલિમે મેં ر સાકિન સે પહલે ઝેરે અસ્લી હો ઔર ઉસ કે બા'દ હર્ફે મુસ્તા'લિયા હો તો ر સાકિન કો પુર પઢેંગે જૈસે مِرْصَاد

قَالَ	صِرَاطَ	سِرَاجًا	كَانَ	مَالًا	مَفَازًا
طَالِبُ	تَابُوْا	خَالِدًا	عَابِدٌ	غَاسِقٍ	طَعَامٍ
اَللّٰهُ	وَاللّٰهُ	فَاللّٰهُ	اِنَّ اللّٰهَ	هُوَاللّٰهُ	مِنَ اللّٰهِ
رَسُوْلُ اللّٰهِ	رَضِيَ اللّٰهُ	قَالُوا اللّٰهُمَّ	لِلّٰهِ	بِاللّٰهِ	بِسْمِ اللّٰهِ
قُلِ اللّٰهُمَّ	مَاوَلّٰهُمْ	اِلَّا الَّذِيْنَ	اِنَّ الَّذِيْنَ	عَلٰى	صَلٰوةً
رَجُلٌ	اَلَمْ تَرَ	رُزِقُوْا	اَكْثَرُ	اَجْرًا	اَجْرُ
اِبْرٰهِيْمَ	عَرْشٌ	اَمْ صَبَرْنَا	تُرْجِعُوْنَ	يُرْزَقُوْنَ	اِرْجِعْ
اِرْجِعُوْا	اِرْجِعِيْ	اِرْكَعُوْا	رَبِّ ارْحَمْهُمَا	رَبِّ ارْجِعُوْنِ	اِنِ ارْتَبْتُمْ
اَمِ ارْتَابُوْا	كُلُّ فِرْقٍ	فِرْقَةٍ	مِرْصَادٍ	فِيْ قِرْطَاسٍ	وَالنَّهَارِ
رِجَالٌ	اَمْرٍ	فَاصْبِرْ	قُمْ فَاَنْذِرْ	خَيْرٌ	نَذِيْرٌ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ
اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ ط بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ط

સબક નમ્બર (17) : મદ્દાત

- મદ કે મા'ના દરાઝ કરના ઔર ખીંચના હૈ. મદ કે દો સબબ હૈં (1) હમ્ઝા ـٓءـ (2) સુકૂન ـْـ
- મદ કી છ^{6} અક્સામ હૈં. (1) મદ્દે મુત્તસિલ (2) મદ્દે મુન્ફસિલ (3) મદ્દે લાઝિમ (4) મદ્દે લીન લાઝિમ (5) મદ્દે આરિઝ (6) મદ્દે લીન આરિઝ
- (1) મદ્દે મુત્તસિલ : હુરૂફે મદ્દા કે બા'દ હમ્ઝા ઉસી કલિમે મેં હો તો મદ્દે મુત્તસિલ હોગા. જૈસે جَآءَ
- (2) મદ્દે મુન્ફસિલ : હુરૂફે મદ્દા કે બા'દ હમ્ઝા દૂસરે કલિમે મેં હો તો મદ્દે મુન્ફસિલ હોગા. જૈસે [illegible]
- મદ્દે મુત્તસિલ ઔર મદ્દે મુન્ફસિલ કો "દો, અઢાઈ અલિફ" યા'ની "ચાર યા પાંચ હ-રકાત" કી મિક્દાર તક ખીંચ કર પઢેં.
- (3) મદ્દે લાઝિમ : હુરૂફે મદ્દા કે બા'દ સુકૂને અસ્લી (ـّـ ، ـْـ) હો તો મદ્દે લાઝિમ હોગા. જૈસે جَآنٌّ
- (4) મદ્દે લીન લાઝિમ : હુરૂફે લીન કે બા'દ સુકૂને અસ્લી (ـْـ) હો તો મદ્દે લીન લાઝિમ હોગા. જૈસે عٓيْنْ
- મદ્દે લાઝિમ ઔર મદ્દે લીન લાઝિમ કો "તીન અલિફ" યા'ની "છ^{6} હ-રકાત" કી મિક્દાર તક ખીંચ કર પઢેં.
- (5) મદ્દે આરિઝ : હુરૂફે મદ્દા કે બા'દ આરિઝી સુકૂન હો (યા'ની વક્ફ કી વજહ સે કોઈ હર્ફ સાકિન હો જાએ) તો મદ્દે આરિઝ હોગા. જૈસે مُسْلِمُوْنَ ۝
- (6) મદ્દે લીન આરિઝ : હુરૂફે લીન કે બા'દ આરિઝી સુકૂન હો (યા'ની વક્ફ કી વજહ સે કોઈ હર્ફ સાકિન હો જાએ) તો મદ્દે લીન આરિઝ હોગા. જૈસે شَفَتَيْنِ ۝
- મદ્દે આરિઝ ઔર મદ્દે લીન આરિઝ કો "એક, દો યા તીન અલિફ" યા'ની "દો, ચાર યા છ^{6} હ-રકાત" કી મિક્દાર તક ખીંચ કર પઢેં.
- મદ્દાત કે હિજ્જે ઈસ તરહ કરેં જૈસે جِایْٓءَ : جیم یا ઝેર = جِیْ , ہمزہ ઝબર ءَ = جِایْٓءَ
ضَآلًّا : ضَادْ اَلِفْ لَامْ ઝબર = ضَآلْ , لَامْ દો ઝબર لًا = ضَآلًّا

جَآءَ	جِایْٓءَ	وَالِّٓیْٔ	سَیِّاٰتُ	اُولٰٓئِكَ	حَدَآئِقَ
قُرُوْٓءٍ	اَوْلِيَآءَ	بِمَآ اُنْزِلَ	قَالُوْٓا اٰمَنَّا	يٰٓاَرْضُ	هٰٓؤُلَآءِ

يٰبَنِيْٓ اِسْرَآءِيْلَ		ضَآلًّا	دَآبَّةٍ	آٰلْـٰٔنَ	ءٰٓالذَّكَرَيْنِ
جَآنٌّ	مُدْهَآمَّتٰنِ	اَتُحَآجُّوْٓنِّيْ	كَآفَّةً	اَلْحَآقَّةُ	وَالصّٰٓفّٰتِ
حَآجُّوْكَ	وَحَآجَّهٗ	تَحٰٓضُّوْنَ	يُحَآدُّوْنَ	اَنْ يَّتَمَآسَّا	وَلَا الضَّآلِّيْنَ۝
يٰٓاُولِي الْاَلْبَابِ۝	يَتَسَآءَلُوْنَ۝	رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ۝		خَوْفٍ۝	قُرَيْشٍ۝

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ

اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ ط بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ط

સબક નમ્બર (18) : હુરૂફે મુકત્તઆત

- હુરૂફે મુકત્તઆત કુરઆને પાક કી બા'ઝ સૂરતોં કે શુરૂઅ મેં આતે હૈં.
- ઈન હુરૂફ કો મુફરદ હુરૂફ કી તરહ અલગ અલગ ઈસ તરહ પઢેં કે મદ્દાત કી મિકદાર પૂરી અદા હો નીઝ ઈખ્ફા વ ઈદગામ આને કી સૂરત મેં ગુન્ના ભી કરેં.
- الٓمّٓ ۝ اللّٰهُ કો પઢને કે દો તરીકે હૈં (1) વસ્લ اَلِفْ لَآمْ مِّيْمَ اللّٰهُ (2) વક્ફ اَلِفْ لَآمْ مِّيْمْ ۝ اللّٰهُ

صٓ صَآدْ	قٓ قَآفْ	نٓ نُوْنْ	طٰهٰ طَاهَا
يٰسٓ يَاسِيْنْ	طٰسٓ طَاسِيْنْ	حٰمٓ حَامِيْمْ	الٓرٰ اَلِفْ لَآمْ رَا
الٓمّٓ اَلِفْ لَآمْ مِّيْمْ	الٓمّٓرٰ اَلِفْ لَآمْ مِّيْمْ رَا	حٰمٓ حَامِيْمْ	عٓسٓقٓ عَيْنْ سِيْنْ قَآفْ

طٰسٓمّٓ طَاسِیْنْ مِیْمْ	الٓمّٓصٓ اَلِفْ لَآمْ مِّیْمْ صَآدْ	الٓمّٓ ۞ اللّٰهُ اَلِفْ لَآمْ مِّیْمْ ۞ اَللّٰهُ	كٓهٰيٰعٓصٓ كَافْ هَا يَا عَیْنْ صَآدْ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِیْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰی سَیِّدِ الْمُرْسَلِیْنَ

اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّیْطٰنِ الرَّجِیْمِ ؕ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ؕ

સબક નમ્બર (19): ઝાઈદ અલિફ "اْ"

કુરઆને પાક મેં બા'ઝ જગહ અલિફ પર ગોલ દાએરા "o" બના હોતા હૈ. ઐસે અલિફ કો "ઝાઈદ અલિફ" કહતે હૈં. ઈસ અલિફ કો પઢને યા ન પઢને કી તફસીલ યેહ હૈં :

(1)..... ઈન છ[6] કલિમાત મેં "ઝાઈદ અલિફ" કો વક્ફ (યા'ની રુકને કી સૂરત) મેં પઢેંગે લેકિન વસ્લ (યા'ની મિલા કર પઢને કી સૂરત) મેં નહીં પઢેંગે.

لٰكِنَّاْ پ۱۵،الکھف ، ۳۸	الظُّنُوْنَاْ پ۲۱،الاحزاب ، ۱۰	الرَّسُوْلَاْ پ۲۲،الاحزاب ، ۶۶	السَّبِيْلَاْ پ۲۲ ،الاحزاب، ۶۷	قَوَارِيْرَاْ પહલા پ۲۹،سورۃالدھر، ۱۵	اَنَاْ (હર જગહ)

(2)..... કુરઆને પાક કે ઈસ એક કલિમે "سَلٰسِلَاْ (پ۲۹،سورۃالدھر،۴)" કે "ઝાઈદ અલિફ" કો વક્ફ મેં પઢના ઔર ન પઢના દોનોં જાઈઝ હૈં. અલબત્તા વસ્લ મેં ઈસ ઝાઈદ અલિફ કો નહીં પઢેંગે.

(3)..... ઈન તમામ કલિમાત મેં ઝાઈદ અલિફ કો વસ્લન (યા'ની મિલા કર પઢને કી સૂરત મેં) ઔર વક્ફન (યા'ની રુકને કી સૂરત મેં) દોનોં એ'તિબાર સે નહીં પઢેંગે.

اَفَاْئِنْ مَّاتَ پ۴ ، الِ عمران ، ۱۴۴	اَفَاْئِنْ مِّتَّ پ۱۷،الانبیاء ، ۳۴	لَاْ اِلَی اللّٰهِ پ۴ ، ال عمران ، ۱۵۸	لَاْ اِلَی الْجَحِيْمِ پ۲۳،الصّٰفّٰت ، ۶۸
لِشَاْئٍ پ۱۵،الکھف ، ۲۳	مَلَاْئِهٖ (હર જગહ)	اَنْ تَبُوْٓءَاْ پ۶ ، المائدۃ ، ۲۹	وَلَاْ اَوْضَعُوْا پ۱۰،التوبۃ ، ۴۷
لَاْ اَذْبَحَنَّهٗ پ۱۹،النمل ، ۲۱	لَاْ اَنْتُمْ پ۲۸، الحشر ، ۱۳	مِنْ نَّبَاْئِ پ۷، الانعام ، ۳۴	وَمَلَاْئِهِمْ پ۱۱، یونس ، ۸۳
ثَمُوْدَاْ پ۲۰، العنکبوت ، ۳۸ / پ۱۲، ھود ، ۶۸ پ۱۹، الفرقان ، ۳۸ / پ۲۷، النجم ، ۵۱	لِتَتْلُوَاْ پ۱۳، الرعد ، ۳۰	لَنْ نَّدْعُوَاْ پ۱۵، الکھف ، ۱۴	لِيَرْبُوَاْ فِيْٓ پ۲۱،الروم ، ۳۹
لِيَبْلُوَاْ پ۲۶، محمد ، ۴	وَنَبْلُوَاْ پ۲۶، محمد ، ۳۱	قَوَارِيْرَاْ (દૂસરા) پ۲۹، الدھر ، ۱۶	

(4)..... ઈન તમામ કલિમાત કે લફ્ઝે "اَنَا" મેં ઝાઈદ અલિફ નહીં હે લિહાઝા ઈસ અલિફ કો પઢેંગે.

عَلَيْكُمُ الْاَنَامِلَ	اَنَاسِيَّ	اَنَا بُوْٓا	لِلْاَنَامِ	مَنْ اَنَابَ
پ٤، ال عمران، ١١٩	پ١٩، الفرقان، ٤٩	پ٢٣، الزمر، ١٧	پ٢٧، الرحمٰن، ١٠	پ١٣، الرعد، ٢٧ پ٢١، لقمٰن، ١٥

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ
اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ ط بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ط

સબક નમ્બર (20) : મુ-તફર્રિક કવાઈદ

ઇઝહારે મુત્લક : ઈન ચાર કલિમાત મેં નૂન સાકિન કે બા'દ હુરૂફે યર-મલૂન એક કલિમે મેં આને કી વજહ સે ઈદગામ નહીં બલ્કે ઈઝહારે મુત્લક હોગા ઈસ લિયે ઈન ચારોં કલિમાત મેં ગુન્ના ન કરેં.

دُنْيَا	بُنْيَانٌ	صِنْوَانٌ	قِنْوَانٌ

સક્તા : આવાઝ રોક કર સાંસ લિયે બિગૈર આગે પઢને કો સક્તા કહતે હૈં યા'ની આવાઝ રુક જાએ ઔર સાંસ જારી રહે. ઈન ચાર કલિમાત મેં સક્તા વાજિબ હૈ. સક્તા કા હુક્મ યેહ હૈ કે મુ-તહર્રિક કો સાકિન કિયા જાએ ઔર દો ઝબર કો અલિફ સે બદલ કર પઢા જાએ.

وَقِيْلَ مَنْ ؔ سکتہ رَاقٍ	كَلَّا بَلْ ؔ سکتہ رَانَ	مِنْ مَّرْقَدِنَا ؔ سکتہ هٰذَا	عِوَجًا ؔ سکتہ قَيِّمًا
پ ٢٩، القيٰمة ٢٧	پ ٣٠، المطففين ١٤	پ ٢٣، يٰسٓ ٥٢	پ ١٥، الكهف ١

صٓ : કુરઆને પાક મેં ચાર કલિમાત ص સે લિખે જાતે હૈં ઔર صاد પર બારીક سین ભી લિખા હોતા હે ઈન કે પઢને કી તફસીલ ઈસ તરહ હે : (1) ઔર (2) મેં સિર્ફ س પઢેં, (3) મેં ص ઔર س દોનોં પઢના જાઈઝ હે, (4) મેં સિર્ફ ص પઢેં.

١ يَبْصُۜطُ	٢ بَصْۜطَةً	٣ اَمْ هُمُ الْمُصَۜيْطِرُوْنَ	٤ بِمُصَۜيْطِرٍ
پ ٢، البقرة ٢٤٥	پ ٨، الاعراف ٦٩	پ ٢٧، الطور ٣٧	پ ٣٠، الغاشية ٢٢

- **તસ્હીલ :** તસ્હીલ કે મા'ના હૈં નરમી કરના યા'ની દૂસરે હમ્ઝા કો નરમી કે સાથ પઢેં. કુરઆને પાક મેં સિર્ફ એક કલિમે મેં તસ્હીલ વાજિબ હૈ.
- **ઇમાલહ :** ઝબર કો ઝેર કી તરફ ઔર الف કો ي કી તરફ માઈલ કર કે પઢને કો ઈમાલહ કહતે હૈં. ઈમાલહ કી را કો ઉર્દૂ કે લફ્ઝ કતરે કી را કી તરહ પઢેં યા'ની رٰی નહીં બલ્કે رے પઢેં.
- ઈમાલહ કે હિજ્જે ઈસ તરહ કરેં مِیم جِیم ઝબર = مَجْ, را ઈમાલહ વાલી رے = مَجْرٖ, ھا الف ઝબર ھَا = مَجْرٖھَا
- بِئْسَ الِاسْمُ الْفُسُوْقُ ઈસ કલિમે મેં لَام સે પહલે ઔર لَام કે બા'દ દોનોં الف ન પઢેં બલ્કે لَام કો ઝેર દે કર પઢેં.

بِئْسَ الِاسْمُ الْفُسُوْقُ پ ۲۶ ، الحجرات ۱۱	امالہ مَجْرٖھَا پ ۱۲ ، ھود ۴۱	تسہیل ءَاَعْجَمِیٌّ وَّعَرَبِیٌّ پ ۲۴ ، حٰمٓ السجدہ ۴۴

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ

اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ ط بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ط

સબક નમ્બર (21) : વક્ફ

- **વક્ફ :** વક્ફ કે મા'ના ઠહરને ઔર રુકને કે હૈં. યા'ની જિસ કલિમે પર વક્ફ કરેં તો ઉસ કલિમે કે આખિરી હર્ફ પર આવાઝ ઔર સાંસ દોનોં કો ખત્મ કર દેં.
- કલિમે કે આખિરી હર્ફ પર ઝબર, ઝેર, પેશ, દો ઝેર, દો પેશ, ખડા ઝેર, ઉલટા પેશ હો તો ઉસ હર્ફ કો વક્ફ મેં સાકિન કર દેં.
- કલિમે કે આખિરી હર્ફ પર દો ઝબર હોં તો ઉન્હેં વક્ફ મેં અલિફ સે બદલ દેં.
- કલિમે કે આખિર મેં ગોલ ة "ة" પર ખ્વાહ કોઈ ભી હ-ર-કત હો યા તન્વીન ઉસે વક્ફ મેં ھ સાકિન "ہْ" સે બદલ દેં.
- ખડા ઝબર, હુરૂફે મદ્દા ઔર સાકિન હર્ફ વક્ફ મેં તબ્દીલ નહીં હોતે.
- મુશદદ હર્ફ પર વક્ફ કી સૂરત મેં તશ્દીદ બાકી રખેં મગર હ-ર-કત કો ઝાહિર ન હોને દેં.
- **નૂન કુત્ની :** તન્વીન કે બા'દ હમ્ઝએ વસ્લી આ જાએ તો વસ્લ મેં હમ્ઝએ વસ્લી કો ગિરાતે હુએ તન્વીન કે નૂન સાકિન કો ઝેર દે કર એક છોટા સા નૂન લિખ દિયા જાતા હૈ ઈસે નૂન કુત્ની કહતે હૈં.

- નૂન કુત્ની વાલે કલિમાત કે હિજ્જે ઈસ તરહ કરેંગે : જૈસે اِلسَّمَآءُ ٥ شِيْـًٔا = شین યા ઝેર شِیْ , بَا દો ઝબર
بًا = شِیْـًٔا ، همزه سین, اَسْ ઝબર سین ઝબર سَ = اَلسَّ , الف میم ઝબર مَا = اَلسَّمَا , همزه પેશ ءُ = اَلسَّمَآءُ = اِلسَّمَآء ٥ شِيْـًٔا

- **અલામાતે વક્ફ :** ચન્દ અલામાતે વક્ફ કી તફસીલ દર્જે ઝૈલ હૈ.
- ٥ : યેહ વક્ફે તામ ઔર આયત મુકમ્મલ હોને કી અલામત હૈ યહાં ઠહરના ચાહિયે.
- م : યેહ વક્ફે લાઝિમ કી અલામત હૈ યહાં ઝરૂર ઠહરના ચાહિયે.
- ط : યેહ વક્ફે મુત્લક કી અલામત હૈ યહાં ઠહરના બેહતર હૈ.
- ج : યેહ વક્ફે જાઈઝ કી અલામત હૈ યહાં ઠહરના બેહતર ઔર ન ઠહરના ભી જાઈઝ હૈ.
- ز : યેહ વક્ફે મુજવ્વઝ કી અલામત હૈ યહાં ઠહરના જાઈઝ મગર ન ઠહરના બેહતર હૈ.
- ص : યેહ વક્ફે મુરખ્ખસ કી અલામત હૈ યહાં મિલા કર પઢના ચાહિયે.
- لا : અગર આયત કે ઊપર ٥لا લિખા હો તો ઠહરને ઔર ન ઠહરને મેં ઈખ્તિલાફ હૈ આયત કે ઈલાવા لا લિખા હો તો ન ઠહરેં.
- **ઇઆદા :** વક્ફ કરને કે બા'દ પીછે સે મિલા કર પઢને કો ઈઆદા કહતે હૈં.

بِالْحَقِّ ۙ بِالْحَقّْ ۙ	شَفَتَيْنِ ٥ شَفَتَيْنْ ٥	فِيْهِ ط فِيْهْ ط	مُّسْتَقِيْمَ ٥ مُّسْتَقِيْمْ ٥	نٰدِمِيْنَ ٥ نٰدِمِيْنْ ٥	صٰدِقِيْنَ ٥ صٰدِقِيْنْ ٥
قِسْطِ ج قِسْطْ ج	شَيْءٌ ط شَيْءْ ط	شَهْرٍ ٥ شَهْرْ ٥	مِنْ قَبْلُ ج مِنْ قَبْلْ ج	يَشَآءُ ط يَشَآءْ ط	نَسْتَعِيْنُ ٥ نَسْتَعِيْنْ ٥
بِاَمْرِهٖ ٥ بِاَمْرِهْ ٥	عِبَادِهٖ ٥ عِبَادِهْ ٥	بِهٖ ج بِهْ ج	بَرْقٌ ج بَرْقْ ج	قَدِيْرٌ ٥ قَدِيْرْ ٥	لَهُوْ ط لَهُوْ ط
نَبِيًّا ٥ نَبِيَّا ٥	عِلْمًا ٥ عِلْمَا ٥	اَلْفَافًا ٥ اَلْفَافَا ٥	مَوَازِيْنُهٗ ٥ مَوَازِيْنُهْ ٥	اَخْلَدَهٗ ٥ اَخْلَدَهْ ٥	رَبَّهٗ ٥ رَبَّهْ ٥

قُوَّةً ؕ	رَقَبَةٍ ۝	جَارِيَةٌ ۝	وَتَوَلّٰى ۝	مِنَ الْاُوْلٰى ۝	فَتَرْضٰى ۝
قُوَّهْ ؕ	رَقَبَهْ ۝	جَارِيَهْ ۝	وَتَوَلّٰى ۝	مِنَ الْاُوْلٰى ۝	فَتَرْضٰى ۝
وَانْحَرْ ۝	فَارْغَبْ ۝	فَحَدِّثْ ۝	فِيْهَا ؕ	تَهْتَدُوْا ۚ	تَوَلِّيْ ۝
وَانْحَرْ ۝	فَارْغَبْ ۝	فَحَدِّثْ ۝	فِيْهَا ؕ	تَهْتَدُوْا ۚ	تَوَلِّيْ ۝

خَيْرَا ۖ الْوَصِيَّةُ	شِيْئًا ۖ السَّمَآءُ	مُنِيْبٍ ۝ ادْخُلُوْهَا
خَيْرَا ۖ اَلْوَصِيَّةُ	شِيْئًا ۖ اَلسَّمَآءُ	مُنِيْبٍ ۝ اُدْخُلُوْهَا
مُبِيْنٍ ۖ اقْتُلُوْا	قَدِيْرُ ۝ الَّذِىْ	خَبِيْرًا ۝ الَّذِىْ
مُبِيْنٍ ۖ اُقْتُلُوْا	قَدِيْرُ ۝ اَلَّذِىْ	خَبِيْرًا ۝ اَلَّذِىْ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ
اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ ؕ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ؕ

સબક નમ્બર (22) : નમાઝ

- ઈસ સબક કો હિજ્જે ઔર રવાં દોનોં તરીકોં સે પઢેં.
- ઈસ સબક મેં ભી પિછલે તમામ અસ્બાક કે કવાઈદ ઔર હુરૂફ કી અદાએગી કા ખાસ ખયાલ રખેં બિલ ખુસૂસ હુરૂફે કરીબુસ્સૌત યા’ની મિલતી જુલતી આવાઝ વાલે હુરૂફ મેં વાઝેહ ફર્ક કરેં.
- યાદ રખિયે ! ઈન હુરૂફ મેં ફર્ક ન કરને કી વજહ સે અગર મા’ના ફાસિદ હો ગએ તો નમાઝ ન હોગી.

તક્બીરે તહરીમા : اَللّٰهُ اَكْبَرُ ۝

સના : سُبْحٰنَكَ اللّٰهُمَّ وَبِحَمْدِكَ وَتَبَارَكَ اسْمُكَ وَتَعَالٰى جَدُّكَ وَلَآ اِلٰهَ غَيْرُكَ

તઅવ્વુઝ : اَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ ۝

તસ્મિય્યહ : بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

સૂ-રતુલ ફાતિહા :

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ۙ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ۙ مٰلِكِ يَوْمِ الدِّيْنِ ؕ
اِيَّاكَ نَعْبُدُ وَ اِيَّاكَ نَسْتَعِيْنُ ؕ اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيْمَ ۙ صِرَاطَ الَّذِيْنَ
اَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ ۙ غَيْرِ الْمَغْضُوْبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّآلِّيْنَ ؕ اٰمِيْن

સૂ-રતુલ ઇખ્લાસ : بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

قُلْ هُوَ اللّٰهُ اَحَدٌ ۚ اَللّٰهُ الصَّمَدُ ۚ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُوْلَدْ ۙ وَلَمْ يَكُنْ لَّهٗ كُفُوًا اَحَدٌ ۚ

તસ્બીહે રુકૂઅ : سُبْحٰنَ رَبِّيَ الْعَظِيْمِ

તસ્મીઅ : سَمِعَ اللّٰهُ لِمَنْ حَمِدَهٗ

તહ્મીદ : رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ

તસ્બીહે સજ્દા : سُبْحٰنَ رَبِّيَ الْاَعْلٰى

તશહ્હુદ :

اَلتَّحِيَّاتُ لِلّٰهِ وَالصَّلَوٰتُ وَالطَّيِّبٰتُ ؕ اَلسَّلَامُ عَلَيْكَ اَيُّهَا النَّبِيُّ
وَرَحْمَةُ اللّٰهِ وَبَرَكَاتُهٗ ؕ اَلسَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلٰى عِبَادِ اللّٰهِ الصّٰلِحِيْنَ ؕ
اَشْهَدُ اَنْ لَّآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَاَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهٗ وَرَسُوْلُهٗ ؕ

દુરૂદે ઇબ્રાહીમ : اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَّعَلٰٓى اٰلِ مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ عَلٰٓى اِبْرَاهِيْمَ وَعَلٰٓى اٰلِ اِبْرَاهِيْمَ اِنَّكَ حَمِيْدٌ مَّجِيْدٌ ۝ اَللّٰهُمَّ بَارِكْ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَّعَلٰٓى اٰلِ مُحَمَّدٍ كَمَا بَارَكْتَ عَلٰٓى اِبْرَاهِيْمَ وَعَلٰٓى اٰلِ اِبْرَاهِيْمَ اِنَّكَ حَمِيْدٌ مَّجِيْدٌ ۝

દુઆએ માસૂરા : اَللّٰهُمَّ رَبِّ اجْعَلْنِيْ مُقِيْمَ الصَّلٰوةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِيْ ۖ رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَآءِ ۝ رَبَّنَا اغْفِرْ لِيْ وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِيْنَ يَوْمَ يَقُوْمُ الْحِسَابُ ۝

સલામ : اَلسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللّٰهِ

દુઆએ કુનૂત : اَللّٰهُمَّ اِنَّا نَسْتَعِيْنُكَ وَنَسْتَغْفِرُكَ وَنُؤْمِنُ بِكَ وَنَتَوَكَّلُ عَلَيْكَ وَنُثْنِيْ عَلَيْكَ الْخَيْرَ وَنَشْكُرُكَ وَلَا نَكْفُرُكَ وَنَخْلَعُ وَنَتْرُكُ مَنْ يَّفْجُرُكَ ۘ اَللّٰهُمَّ اِيَّاكَ نَعْبُدُ وَلَكَ نُصَلِّيْ وَنَسْجُدُ وَاِلَيْكَ نَسْعٰى وَنَحْفِدُ وَنَرْجُوْا رَحْمَتَكَ وَنَخْشٰى عَذَابَكَ اِنَّ عَذَابَكَ بِالْكُفَّارِ مُلْحِقٌ ۝

اِنَّ اللّٰهَ وَمَلٰٓئِكَتَهٗ يُصَلُّوْنَ عَلَى النَّبِيِّ ۭ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا صَلُّوْا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوْا تَسْلِيْمًا ۝

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى سَيِّدِنَا وَمَوْلَانَا مُحَمَّدٍ مَّعْدِنِ الْجُوْدِ وَالْكَرَمِ وَاٰلِهٖ وَبَارِكْ وَسَلِّمْ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِیْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰی سَیِّدِ الْمُرْسَلِیْنَ
اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّیْطٰنِ الرَّجِیْمِ ط بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ط

સુવાલ વ જવાબ

સુવાલ નં. 1 હુરૂફે મુફ્રરદાત કિતને હૈં? — સબક નમ્બર 1

જવાબ હુરૂફે મુફ્રરદાત 29 હૈં.

સુવાલ નં. 2 હુરૂફે મુસ્તા'લિયા કિતને હૈં ઔર કૌન કૌન સે હૈં? — સબક નમ્બર 1

જવાબ હુરૂફે મુસ્તા'લિયા સાત હૈં ઔર વોહ યેહ હૈં - خ ، ص ، ض ، ط ، ظ ، غ ، ق

સુવાલ નં. 3 હુરૂફે મુસ્તા'લિયા કો કૈસે પઢતે હૈં ઔર ઈન કા મજમૂઆ ક્યા હૈ? — સબક નમ્બર 1

જવાબ હુરૂફે મુસ્તા'લિયા કો હમેશા હર હાલત મેં પુર યા'ની મોટા પઢતે હૈં ઔર ઈન કા મજમૂઆ خُصَّ ضَغْطٍ قِظْ હૈ.

સુવાલ નં. 4 હોંટોં સે અદા હોને વાલે હુરૂફ કિતને હૈં ઔર કૌન કૌન સે હૈં? — સબક નમ્બર 1

જવાબ હોંટોં સે અદા હોને વાલે હુરૂફ ચાર હૈં. ب ، ف ، م ، و

સુવાલ નં. 5 હુરૂફે સફીરિયા યા'ની સીટી વાલે હુરૂફ કિતને હૈં ઔર કૌન કૌન સે હૈં? — સબક નમ્બર 1

જવાબ હુરૂફે સફીરિયા યા'ની સીટી વાલે હુરૂફ તીન હૈં. ز ، س ، ص

સુવાલ નં. 6 હ-રકાત કિસે કહતે હૈં? — સબક નમ્બર 3

જવાબ ઝબર ـَـ, ઝેર ـِـ પેશ ـُـ કો હ-રકાત કહતે હૈં.

સુવાલ નં. 7 હ-રકાત કો કિસ તરહ પઢેંગે? — સબક નમ્બર 3

જવાબ હ-રકાત કો બિગૈર ખીંચે, બિગૈર ઝટકા દિયે મા'રૂફ પઢેંગે.

સુવાલ નં. 8 હુરૂફે કરીબુસ્સૌત કિતને હૈં ઔર કૌન કૌન સે હૈં? — સબક નમ્બર 4

જવાબ હુરૂફે કરીબુસ્સૌત સોલહ "16" હૈં. (ت،ط)،(ز،ذ،ظ)،(ث،س،ص)،(د،ض)(ك،ق)،(ه،ح)،(ء،ع)

સુવાલ નં. 9 તન્વીન કિસે કહતે હૈં? — સબક નમ્બર 5

જવાબ દો ઝબર ـً, દો ઝેર ـٍ, ઔર દો પેશ ـٌ કો તન્વીન કહતે હૈં. તન્વીન નૂન સાકિન હોતા હૈ જો કલિમે કે આખિર મેં આતા હૈ ઈસ લિયે તન્વીન કી આવાઝ નૂન સાકિન કી તરહ હોતી હૈ.

સુવાલ નં. 10 હુરૂફે મદ્દા કિતને હૈં ઔર કૌન કૌન સે હૈં? — સબક નમ્બર 7

જવાબ હુરૂફે મદા તીન હૈં ઔર વોહ યેહ હૈં اَلِف ، وَاؤ ، یَا

સુવાલ નં. 11 اَلِف મદા, وَاؤ મદા ઔર یَا મદા કબ હોગા? સબક નમ્બર 7

જવાબ اَلِف સે પહલે ઝબર હો તો اَلِف મદા, وَاؤ સાકિન સે પહલે પેશ હો તો وَاؤ મદા, یَا સાકિન સે પહલે ઝેર હો તો یَا મદા હોગા.

સુવાલ નં. 12 હુરૂફે મદા કો કૈસે પઢતે હૈં? સબક નમ્બર 7

જવાબ હુરૂફે મદા કો એક અલિફ યા'ની દો હ-રકાત કે બરાબર ખીંચ કર પઢતે હૈં.

સુવાલ નં. 13 ખડી હ-રકાત કિસે કહતે હૈં? સબક નમ્બર 8

જવાબ ખડે ઝબર ـٰ , ખડે ઝેર ـٖ ઔર ઉલટે પેશ ـٗ કો ખડી હ-રકાત કહતે હૈં.

સુવાલ નં. 14 ખડી હ-રકાત કો કૈસે પઢતે હૈં? સબક નમ્બર 8

જવાબ ખડી હ-રકાત કો હુરૂફે મદા કી તરહ એક અલિફ યા'ની દો હ-રકાત કે બરાબર ખીંચ કર પઢતે હૈં.

સુવાલ નં. 15 હુરૂફે લીન કિતને હૈં ઔર કૌન કૌન સે હૈં? સબક નમ્બર 9

જવાબ હુરૂફે લીન દો હૈં وَاؤ ઔર یَا.

સુવાલ નં. 16 હુરૂફે લીન કો કિસ તરહ પઢતે હૈં? સબક નમ્બર 9

જવાબ હુરૂફે લીન કો બિગૈર ખીંચે બિગૈર ઝટકા દિયે નરમી સે મા'રૂફ પઢતે હૈં.

સુવાલ નં. 17 وَاؤ લીન ઔર یَا લીન કબ હોગા? સબક નમ્બર 9

જવાબ وَاؤ સાકિન સે પહલે ઝબર હો તો وَاؤ લીન ઔર یَا સાકિન સે પહલે ઝબર હો તો یَا લીન હોગા.

સુવાલ નં. 18 કલ્કલા કે ક્યા મા'ના હૈં? સબક નમ્બર 11

જવાબ કલ્કલા કે મા'ના જુમ્બિશ ઔર હ-ર-કત કે હૈં યા'ની ઇન હુરૂફ કે અદા હોતે વક્ત મખરજ મેં જુમ્બિશ સી હોતી હૈ જિસ કી વજહ સે આવાઝ લૌટતી હુઈ નિકલતી હૈ.

સુવાલ નં. 19 હુરૂફે કલ્કલા કિતને હૈં, કૌન કૌન સે હૈં ઔર ઇન કા મજમૂઆ ક્યા હૈ? સબક નમ્બર 11

જવાબ હુરૂફે કલ્કલા પાંચ હૈં ઔર વોહ યેહ હૈં ق ، ط ، ب ، ج ، د હુરૂફે કલ્કલા કા મજમૂઆ قُطُبُ جَدٍّ હૈ.

સુવાલ નં. 20 હુરૂફે કલ્કલા મેં કબ કલ્કલા ખૂબ ઝાહિર હોગા? સબક નમ્બર 11

જવાબ જબ હુરૂફે કલ્કલા સાકિન હોં તો ઉન મેં કલ્કલા ખૂબ ઝાહિર હોગા.

સુવાલ નં. 21 અગર કલ્કલા હુરૂફ મુશદદ હોં તો ઉન્હેં કૈસે પઢેંગે? સબક નમ્બર 11

જવાબ જબ કલ્‌કલા હુરૂફ મુશદ્દદ હોં તો ઉન્હેં જમાવ કે સાથ અદા કરેંગે.

સુવાલ નં. 22 હમ્ઝએ સાકિના (ءْ ، اْ) કો કૈસે પઢેંગે? સબક નમ્બર 11

જવાબ હમ્ઝએ સાકિના (ءْ ، اْ) કો હમેશા ઝટકા દે કર પઢેંગે.

સુવાલ નં. 23 નૂન સાકિન ઔર તન્વીન કે કિતને કાઈદે હૈં ઔર કૌન કૌન સે હૈં? સબક નમ્બર 12

જવાબ નૂન સાકિન ઔર તન્વીન કે ચાર કાઈદે હૈં ઔર વોહ યેહ હૈં ઈઝહાર, ઈખ્ફા, ઈદગામ, ઈક્લાબ

સુવાલ નં. 24 ઇઝહાર કા કાઈદા સુનાએં? સબક નમ્બર 12

જવાબ નૂન સાકિન ઔર તન્વીન કે બા'દ હુરૂફે હલ્કી મેં સે કોઈ હર્ફ આ જાએ તો ઈઝહાર હોગા યા'ની નૂન સાકિન ઔર તન્વીન મેં ગુન્ના નહીં કરેંગે.

સુવાલ નં. 25 હુરૂફે હલ્કી કિતને હૈં ઔર કૌન કૌન સે હૈં? સબક નમ્બર 12

જવાબ હુરૂફે હલ્કી છ હૈં ઔર વોહ યેહ હૈં - خ ، غ ، ح ، ع ، ه ، ء

સુવાલ નં. 26 ઇખ્ફા કા કાઈદા સુનાએં? સબક નમ્બર 12

જવાબ નૂન સાકિન ઔર તન્વીન કે બા'દ હુરૂફે ઈખ્ફા મેં સે કોઈ હર્ફ આ જાએ તો ઈખ્ફા હોગા યા'ની નૂન સાકિન ઔર તન્વીન મેં ગુન્ના કર કે પઢેંગે.

સુવાલ નં. 27 હુરૂફે ઈખ્ફા કિતને હૈં ઔર કૌન કૌન સે હૈં? સબક નમ્બર 12

જવાબ હુરૂફે ઈખ્ફા પન્દરહ હૈં ઔર વોહ યેહ હૈં

ت ، ث ، ج ، د ، ذ ، ز ، س ، ش ، ص ، ض ، ط ، ظ ، ف ، ق ، ک -

સુવાલ નં. 28 તશ્દીદ કિસે કહતે હૈં ઔર તશ્દીદ વાલે હર્ફ કો ક્યા કહતે હૈં? સબક નમ્બર 13

જવાબ તીન દન્દાન ـّـ વાલી શક્લ કો તશ્દીદ કહતે હૈં જિસ હર્ફ પર તશ્દીદ હો ઉસે મુશદ્દદ કહતે હૈં.

સુવાલ નં. 29 નૂન મુશદ્દદ ઔર મીમ મુશદ્દદ મેં ક્યા હોગા? સબક નમ્બર 13

જવાબ નૂન મુશદ્દદ ઔર મીમ મુશદ્દદ મેં હમેશા ગુન્ના હોગા?

સુવાલ નં. 30 ગુન્ના કિસે કહતે હૈં ઔર ઈસ કી મિક્દાર ક્યા હૈ? સબક નમ્બર 13

જવાબ નાક મેં આવાઝ લે જા કર પઢને કો ગુન્ના કહતે હૈં ગુન્ના કી મિક્દાર એક અલિફ કે બરાબર હૈ.

સુવાલ નં. 31 મુશદ્દદ હર્ફ કો કિસ તરહ પઢેંગે? સબક નમ્બર 13

જવાબ મુશદ્દદ હર્ફ કો દો[2] મર્તબા પઢેંગે એક મર્તબા અપને સે પહલે વાલે મુ-તહર્રિક હર્ફ સે મિલા કર ઔર દૂસરી મર્તબા ખુદ અપની હ-ર-કત કે મુતાબિક ઝરા રુક કર.

સુવાલ નં. 32 ઈદ્ગામ કા કાઈદા સુનાએં? સબક નમ્બર 14

જવાબ નૂન સાકિન યા તન્વીન કે બા'દ હુરૂફે યર-મલૂન મેં સે કોઈ હર્ફ આ જાએ તો ઈદ્ગામ હોગા. ر ઔર ل મેં બિગૈર ગુન્ના કે બાકી ચાર મેં ગુન્ના કે સાથ.

સુવાલ નં. 33 હુરૂફે યર-મલૂન કિતને હૈં ઔર કૌન કૌન સે હૈં? સબક નમ્બર 14

જવાબ હુરૂફે યર-મલૂન છ[6] હૈં ઔર વોહ યેહ હૈં: ى ، ر ، م ، ل ، و ، ن

સુવાલ નં. 34 ઈક્લાબ કા કાઈદા સુનાએં? સબક નમ્બર 14

જવાબ નૂન સાકિન યા તન્વીન કે બા'દ હર્ફ ب આ જાએ તો ઈક્લાબ હોગા યા'ની નૂન સાકિન ઔર તન્વીન કો મીમ સે બદલ કર ઈખ્ફા કરેંગે યા'ની ગુન્ના કર કે પઢેંગે.

સુવાલ નં. 35 મીમ સાકિન કે કિતને કાઈદે હૈં ઔર વોહ કૌન કૌન સે હૈં? સબક નમ્બર 15

જવાબ મીમ સાકિન કે તીન કાઈદે હૈં ઔર વોહ યેહ હૈં ઈદ્ગામે શ-ફવી, ઈખ્ફાએ શ-ફવી, ઈઝહારે શ-ફવી.

સુવાલ નં. 36 ઈદ્ગામે શ-ફવી કા કાઈદા સુનાએં? સબક નમ્બર 15

જવાબ મીમ સાકિન કે બા'દ દૂસરી م આ જાએ તો મીમ સાકિન મેં ઈદ્ગામે શ-ફવી હોગા યા'ની ગુન્ના કરેંગે.

સુવાલ નં. 37 ઈખ્ફાએ શ-ફવી કા કાઈદા સુનાએં? સબક નમ્બર 15

જવાબ મીમ સાકિન કે બા'દ ب આ જાએ તો મીમ સાકિન મેં ઈખ્ફાએ શ-ફવી હોગા યા'ની ગુન્ના કરેંગે.

સુવાલ નં. 38 ઈઝહારે શ-ફવી કા કાઈદા સુનાએં? સબક નમ્બર 15

જવાબ મીમ સાકિન કે બા'દ ب ઔર م કે ઈલાવા કોઈ ભી હર્ફ આ જાએ તો મીમ સાકિન મેં ઈઝહારે શ-ફવી હોગા યા'ની ગુન્ના નહીં કરેંગે.

સુવાલ નં. 39 તફ્ખીમ વ તરકીક કે ક્યા મા'ના હૈં? સબક નમ્બર 16

જવાબ તફ્ખીમ કે મા'ના હર્ફ કો પુર પઢના ઔર તરકીક કે મા'ના હર્ફ કો બારીક પઢના હૈ.

સુવાલ નં. 40 ઈસ્મે જલાલત અલ્લાહ (اللّٰہ) કે لام કો કબ પુર ઔર કબ બારીક પઢેંગે? સબક નમ્બર 16

જવાબ ઈસ્મે જલાલત **અલ્લાહ** (عَزَّوَجَلَّ) કે لام સે પહલે હર્ફ પર ઝબર યા પેશ હો તો ઈસ્મે જલાલત **અલ્લાહ** (عَزَّوَجَلَّ) કે لام કો પુર પઢેંગે ઔર ઈસ્મે જલાલત **અલ્લાહ** (عَزَّوَجَلَّ) કે لام સે પહલે હર્ફ કે નીચે ઝેર હો તો ઈસ્મે જલાલત **અલ્લાહ** (عَزَّوَجَلَّ) કે لام કો બારીક પઢેંગે.

સુવાલ નં. 41 اَلْفْ કો કબ પુર ઔર કબ બારીક પઢેંગે? સબક નમ્બર 16

જવાબ الف સે પહલે પુર હર્ફ આ જાએ તો الف કો પુર ઔર બારીક હર્ફ આ જાએ તો الف કો બારીક પઢેંગે.

સુવાલ નં. 42 ا કો પુર પઢને કી સૂરતેં બતાએં? સબક નમ્બર 16

જવાબ (1) ا પર ઝબર યા પેશ હો (2) ا પર દો ઝબર યા દો પેશ હો (3) ا પર ખડા ઝબર હો (4) ا સાકિન સે પહલે હર્ફ પર ઝબર યા પેશ હો (5) ا સાકિન સે પહલે આરિઝી ઝેર હો (6) ا સાકિન સે પહલે ઝેર દૂસરે કલિમે મેં હો (7) ا સાકિન કે બા'દ હુરૂફે મુસ્તા'લિયા મેં સે કોઈ હર્ફ ઈસી કલિમે મેં હો તો ઈન સબ સૂરતોં મેં ا કો પુર પઢેંગે.

સુવાલ નં. 43 ا કો બારીક પઢને કી સૂરતેં બતાએં? સબક નમ્બર 16

જવાબ (1) ا કે નીચે ઝેર યા દો ઝેર હોં (2) ا સાકિન સે પહલે ઝેરે અસ્લી ઈસી કલિમે મેં હો (3) ا સાકિન સે પહલે يـ સાકિના હો તો ઈન સબ સૂરતોં મેં ا કો બારીક પઢેંગે.

સુવાલ નં. 44 આરિઝી ઝેર કિસે કહતે હૈં? સબક નમ્બર 16

જવાબ કુરઆને પાક મેં બા'ઝ કલિમાત અલિફ સે શુરૂઅ હોતે હૈં ઔર અલિફ પર કોઈ હ-ર-કત નહીં હોતી ઉન અલિફ પર જો ભી હ-ર-કત લગા કર પઢેંગે વોહ આરિઝી હ-ર કત હોગી જૈસે اِرْجِعِیْ કે اِ કે નીચે ઝેરે આરિઝી હૈ.

સુવાલ નં. 45 મદ કે ક્યા મા'ના હૈં ઈસ કે કિતને સબબ હૈં ઔર કૌન કૌન સે હૈં? સબક નમ્બર 17

જવાબ મદ કે મા'ના દરાઝ કરના ઔર ખીંચના હૈ મદ કે સબબ દો "2" હૈં (1) હમ્ઝા (2) સુકૂન

સુવાલ નં. 46 મદ કી કિતની કિસ્મેં હૈં ઔર કૌન કૌન સી હૈં? સબક નમ્બર 17

જવાબ મદ કી છ "6" કિસ્મેં હૈં ઔર વોહ યેહ હૈં (1) મદ્દે મુત્તસિલ (2) મદ્દે મુન્ફસિલ (3) મદ્દે લાઝિમ (4) મદ્દે લીન લાઝિમ (5) મદ્દે આરિઝ (6) મદ્દે લીન આરિઝ

સુવાલ નં. 47 મદ્દે મુત્તસિલ કબ હોગા? સબક નમ્બર 17

જવાબ હુરૂફે મદ્દા કે બા'દ હમ્ઝા ઈસી કલિમે મેં હો તો મદ્દે મુત્તસિલ હોગા.

સુવાલ નં. 48 મદ્દે મુન્ફસિલ કબ હોગા? સબક નમ્બર 17

જવાબ હુરૂફે મદ્દા કે બા'દ હમ્ઝા દૂસરે કલિમે મેં હો તો **મુદ્દે મુન્ફસિલ** હોગા.

સુવાલ નં. 49 મદ્દે મુત્તસિલ ઔર મદ્દે મુન્ફસિલ કો કિતના ખીંચ કર પઢેંગે? સબક નમ્બર 17

જવાબ મદ્દે મુત્તસિલ ઔર મદ્દે મુન્ફસિલ કો "દો, અઢાઈ અલિફ" યા'ની "ચાર યા પાંચ હ-રકાત" કી મિક્દાર તક ખીંચ કર પઢેં.

સુવાલ નં. 50 મદ્દે લાઝિમ કબ હોગા? સબક નમ્બર 17

જવાબ હુરૂફે મદ્દા કે બા'દ સુકૂને અસ્લી (ـْـ ، ـْـ) હો તો **મદ્દે લાઝિમ** હોગા.

સુવાલ નં. 51 મદ્દે લીન લાઝિમ કબ હોગા? સબક નમ્બર 17

જવાબ હુરૂફે લીન કે બા'દ સુકૂને અસ્લી (ـْـ) હો તો **મદ્દે લીન લાઝિમ** હોગા.

સુવાલ નં. 52 **મદ્દે લાઝિમ ઔર મદ્દે લીન લાઝિમ** કો કિતના ખીંચ કર પઢેંગે? સબક નમ્બર 17

જવાબ મદ્દે લાઝિમ ઔર મદ્દે લીન લાઝિમ કો "તીન અલિફ" યા'ની "છ[6] હ-રકાત" કી મિક્દાર તક ખીંચ કર પઢેં.

સુવાલ નં. 53 મદ્દે આરિઝ કબ હોગા? સબક નમ્બર 17

જવાબ હુરૂફે મદ્દા કે બા'દ આરિઝી સુકૂન હો યા'ની વક્ફ કી વજહ સે કોઈ હર્ફ સાકિન હો જાએ તો મદ્દે આરિઝ હોગા.

સુવાલ નં. 54 મદ્દે લીન આરિઝ કબ હોગા? સબક નમ્બર 17

જવાબ હુરૂફે લીન કે બા'દ આરિઝી સુકૂન હો યા'ની વક્ફ કી વજહ સે કોઈ હર્ફ સાકિન હો જાએ તો મદ્દે લીન આરિઝ હોગા.

સુવાલ નં. 55 **મદ્દે આરિઝ ઔર મદ્દે લીન આરિઝ** કો કિતના ખીંચ કર પઢેંગે? સબક નમ્બર 17

જવાબ મદ્દે આરિઝ ઔર મદ્દે લીન આરિઝ કો "એક, દો યા તીન અલિફ" યા'ની "દો, ચાર યા છ[6] હ-રકાત" કી મિક્દાર તક ખીંચ કર પઢેં.

સુવાલ નં. 56 ઝાઈદ અલિફ કિસે કહતે હૈં ઔર ક્યા ઈસે પઢતે હૈં? સબક નમ્બર 19

જવાબ કુરઆને પાક મેં બા'ઝ જગહ અલિફ પર ગોલ દાએરે " ○ " કા નિશાન હોતા હૈ ઐસે અલિફ કો ઝાઈદ અલિફ કહતે હૈં ઔર ઈસ અલિફ કો નહીં પઢતે.

સુવાલ નં. 57 صِنْوَانٌ ، بُنْيَانٌ ، كُنْيَا ઔર قِنْوَانٌ કે નૂન સાકિન મેં કૌન સા કાઈદા હોગા? સબક નમ્બર 20

જવાબ ઈન ચાર કલિમાત મેં નૂન સાકિન કે બા'દ હુરૂફે યર-મલૂન એક કલિમે મેં આને કી વજહ સે ઈદગામ નહીં બલ્કે ઈઝહારે મુત્લક હોગા ઈસ લિયે ઈન કલિમાત મેં ગુન્ના નહીં કરેંગે.

સુવાલ નં. 58 સક્તા કિસે કહતે હૈં? સબક નમ્બર 20

જવાબ આવાઝ રોક કર સાંસ લિયે બિગૈર આગે પઢને કો સક્તા કહતે હૈં યા'ની આવાઝ રુક જાએ ઔર સાંસ જારી રહે.

સુવાલ નં. 59 તસ્હીલ કે ક્યા મા'ના હૈં? સબક નમ્બર 20

જવાબ તસ્હીલ કે મા'ના નરમી કરના હૈ યા'ની દૂસરે હમ્ઝા કો નરમી કે સાથ પઢના.

સુવાલ નં. 60 ઇમાલહ કિસે કહતે હૈં? સબક નમ્બર 20

જવાબ ઝબર કો ઝેર ઔર الِف કો یٖ કી તરફ માઈલ કર કે પઢને કો ઈમાલહ કહતે હૈં.

સુવાલ નં. 61 ઇમાલહ કી را કો કિસ તરહ પઢેંગે? સબક નમ્બર 20

જવાબ ઇમાલહ કી را કો ઉર્દૂ કે લફ્ઝ કતરે કી را કી તરહ પઢેંગે. યા'ની ری નહીં બલ્કે رے પઢેંગે.

સુવાલ નં. 62 વક્ફ કે ક્યા મા'ના હૈં? સબક નમ્બર 21

જવાબ વક્ફ કે મા'ના ઠહરને ઔર રુકને કે હૈં.

સુવાલ નં. 63 વક્ફ કી હાલત મેં કલિમે કે આખિરી હર્ફ પર ઝબર, ઝેર, પેશ, દો ઝેર યા દો પેશ હોં, તો ક્યા કરેંગે? સબક નમ્બર 21

જવાબ વક્ફ કી હાલત મેં કલિમે કે આખિરી હર્ફ પર ઝબર, ઝેર, પેશ દો ઝેર યા દો પેશ હોં તો ઉસ હર્ફ કો સાકિન કર દેંગે.

સુવાલ નં. 64 વક્ફ કી હાલત મેં કલિમે કે આખિરી હર્ફ પર દો ઝબર કી તન્વીન હો તો ક્યા કરેંગે? સબક નમ્બર 21

જવાબ વક્ફ કી હાલત મેં કલિમે કે આખિરી હર્ફ પર દો ઝબર કી તન્વીન હો તો ઉસે અલિફ સે બદલ દેંગે.

સુવાલ નં. 65 વક્ફ કી હાલત મેં ગોલ ۃ "ۃ" હો તો ક્યા કરેંગે? સબક નમ્બર 21

જવાબ ગોલ ۃ "ۃ" પર ખ્વાહ કોઈ ભી હ-ર-કત હો ઉસે વક્ફ મેં ہ સાકિન "ہْ" સે બદલ દેંગે.

સુવાલ નં. 66 નૂન કુત્ની કિસે કહતે હૈં? સબક નમ્બર 21

જવાબ તન્વીન કે બા'દ હમ્ઝએ વસ્લી આ જાએ તો વસ્લ મેં હમ્ઝએ વસ્લી કો ગિરાતે હુએ તન્વીન કે નૂન સાકિન કો ઝેર દે કર એક છોટા સા નૂન લિખ દિયા જાતા હૈ ઉસે નૂન કુત્ની કહતે હૈં.

સુવાલ નં. 67 ગોલ દાએરા "o" વક્ફ કી કૌન સી અલામત હૈ ઔર ઈસ પર ક્યા કરના ચાહિયે ?

સબક નમ્બર 21

જવાબ યેહ **વક્ફે તામ ઔર આયત મુકમ્મલ** હોને કી અલામત હૈ. ઈસ પર ઠહરના ચાહિયે.

સુવાલ નં. 68 م વક્ફ કી કૌન સી અલામત હૈ ઔર ઈસ પર ક્યા કરના ચાહિયે ? સબક નમ્બર 21

જવાબ યેહ વક્ફે લાઝિમ કી અલામત હૈ યહાં ઝરૂર ઠહરના ચાહિયે.

સુવાલ નં. 69 ط વક્ફ કી કૌન સી અલામત હૈ ઔર ઈસ પર ક્યા કરના ચાહિયે ? સબક નમ્બર 21

જવાબ યેહ વક્ફે મુત્લક કી અલામત હૈ યહાં ઠહરના બેહતર હૈ.

સુવાલ નં. 70 ج વક્ફ કી કૌન સી અલામત હૈ ઔર ઈસ પર ક્યા કરના ચાહિયે ? સબક નમ્બર 21

જવાબ યેહ વક્ફે જાઈઝ કી અલામત હૈ યહાં ઠહરના બેહતર ઔર ન ઠહરના ભી જાઈઝ હૈ.

સુવાલ નં. 71 ز વક્ફ કી કૌન સી અલામત હૈ ઔર ઈસ પર ક્યા કરના ચાહિયે ? સબક નમ્બર 21

જવાબ યેહ વક્ફે મુજવ્વઝ કી અલામત હૈ યહાં ઠહરના જાઈઝ મગર ન ઠહરના બેહતર હૈ.

સુવાલ નં. 72 ص વક્ફ કી કૌન સી અલામત હૈ ઔર ઈસ પર ક્યા કરના ચાહિયે ? સબક નમ્બર 21

જવાબ યેહ વક્ફે મુરખ્ખસ કી અલામત હૈ યહાં મિલા કર પઢના ચાહિયે.

સુવાલ નં. 73 لا પર વક્ફ કી વઝાહત ફરમાએં ? સબક નમ્બર 21

જવાબ અગર આયત કે ઊપર لا "لَا" લિખા હો તો ઠહરને ઔર ન ઠહરને મેં ઈખ્તિલાફ હૈ આયત કે ઈલાવા لا લિખા હો તો ન ઠહરેં.

સુવાલ નં. 74 ઈઆદા કિસે કહતે હૈં ? સબક નમ્બર 21

જવાબ વક્ફ કરને કે બા'દ પીછે સે મિલા કર પઢને કો ઈઆદા કહતે હૈં.

સુવાલ નં. 75 સુન્નતોં કા પાબન્દ ઔર નેક બનને કે લિયે કૌન સા વઝીફા પઢના ચાહિયે ? સફહા નમ્બર 7

જવાબ સુન્નતોં કા પાબન્દ ઔર નેક બનને કે લિયે ચલતે ફિરતે يَا خَبِيْرُ પઢના ચાહિયે.

સુવાલ નં. 76 ઈલ્મ કે પાંચ દ-રજાત કૌન કૌન સે હૈં ? સફહા નમ્બર 7

જવાબ ઈલ્મ કે પાંચ દ-રજાત યેહ હૈં (1) ખામોશી (2) તવજ્જોહ સે સુનના (3) જો સુના ઉસે યાદ રખના

(4) જો સીખા ઉસ પર અમલ કરના (5) જો ઇલ્મ હાસિલ હુવા ઉસે દૂસરોં તક પહોંચાના.

સુવાલ નં. 77 હાફિઝે કી મઝબૂતી કા વઝીફા બતાઈયે ? **સફહા નમ્બર 12**

જવાબ يَا عَلِيْمُ 21 બાર (અવ્વલ વ આખિર એક એક બાર દુરૂદ શરીફ) પઢ કર પાની પર દમ કર કે 40 રોઝ તક નહાર મુંહ પીને (યા પિલાને) સે اِنْ شَآءَاللّٰه પીને વાલે કા હાફિઝા મઝબૂત હોગા.

સુવાલ નં. 78 સબક યાદ કરને સે પહલે કૌન સી દુઆ પઢની ચાહિયે ?

જવાબ સબક યાદ કરને સે પહલે અવ્વલ વ આખિર દુરૂદ શરીફ પઢ કર યેહ દુઆ اَللّٰهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا حِكْمَتَكَ وَانْشُرْ عَلَيْنَا رَحْمَتَكَ يَا ذَاالْجَلَا لِ وَ الْاِكْرَام પઢની ચાહિયે.

સુવાલ નં. 79 વુઝૂ કે કિતને ફરાઈઝ હૈં ઔર કૌન કૌન સે હૈં ?

જવાબ વુઝૂ કે ચાર ફરાઈઝ હૈં ઔર વોહ યેહ હૈં 1. પૂરા ચેહરા ધોના 2. કોહ્નિયોં સમેત દોનોં હાથ ધોના 3. ચૌથાઈ સર કા મસ્હ કરના 4. ટખ્નોં સમેત દોનોં પાઉં ધોના

સુવાલ નં. 80 ગુસ્લ કે કિતને ફરાઈઝ હૈં ઔર કૌન કૌન સે હૈં ?

જવાબ ગુસ્લ કે તીન ફરાઈઝ હૈં ઔર વોહ યેહ હૈં 1. કુલ્લી કરના 2. નાક મેં પાની ચઢાના 3. તમામ ઝાહિરી બદન પર પાની બહાના

સુવાલ નં. 81 તયમ્મુમ કે કિતને ફરાઈઝ હૈં ઔર કૌન કૌન સે હૈં ?

જવાબ તયમ્મુમ કે તીન ફરાઈઝ હૈં ઔર વોહ યેહ હૈં 1. નિય્યત 2. સારે મુંહ પર હાથ ફેરના 3. કોહ્નિયોં સમેત દોનોં હાથોં કા મસ્હ કરના

સુવાલ નં. 82 નમાઝ કી કિતની શરાઈત હૈં ઔર કૌન કૌન સી હૈં. ?

જવાબ નમાઝ કી છ[6] શરાઈત હૈં ઔર વોહ યેહ હૈં (1) તહારત (2) સિત્રે ઔરત (3) ઇસ્તિકબાલે કિબ્લા (4) વક્ત (5) નિય્યત (6) તકબીરે તહરીમા

સુવાલ નં. 83 નમાઝ કે કિતને ફરાઈઝ હૈં ઔર કૌન કૌન સે હૈં ?

જવાબ નમાઝ કે સાત ફરાઈઝ હૈં ઔર વોહ યેહ હૈં :

(1) તકબીરે તહરીમા (2) કિયામ (3) કિરાઅત (4) રુકૂઅ

(5) સુજૂદ (6) કા'દએ અખીરા (7) ખુરૂજે બિસુન્ઈહી

અલ્લાહ ! મુઝે હાફિઝે કુરઆન બના દે

અઝ : શૈખે તરીકત અમીરે અહલે સુન્નત બાનિયે દા’વતે ઈસ્લામી હઝરત અલ્લામા મૌલાના અબૂ બિલાલ મુહમ્મદ ઈલ્યાસ અત્તાર કાદિરી (دامت برکاتہم العالیہ)

અલ્લાહ ! મુઝે હાફિઝે કુરઆન બના દે
કુરઆન કે અહકામ પે ભી મુઝ કો ચલા દે

હો જાયા કરે યાદ સબક જલ્દ ઈલાહી !
મૌલા તૂ મેરા હાફિઝા મઝબૂત બના દે

સુસ્તી હો મેરી દૂર ઉઠૂં જલ્દ સવેરે
તૂ મદ્રસે મેં દિલ મેરા અલ્લાહ ! લગા દે

હો મદ્રસે કા મુઝ સે ન નુક્સાન કભી ભી
અલ્લાહ ! યહાં કે મુઝે આદાબ સિખા દે

છુટ્ટી ન કરૂં ભૂલ કે ભી મદ્રસે કી મૈં
અવકાત કા ભી મુઝ કો તૂ પાબન્દ બના દે

ઉસ્તાદ હોં મૌજૂદ યા બાહર કહીં મસરૂફ
આદત તૂ મેરી શોર મચાને કી મિટા દે

ખસ્લત હો મેરી દૂર શરારત કી ઈલાહી !
સન્જીદા બના દે મુઝે સન્જીદા બના દે

ઉસ્તાદ કી કરતા રહૂં હર દમ મૈં ઈતાઅત
માં બાપ કી ઈઝ્ઝત કી ભી તૌફીક ખુદા દે

કપડે મૈં રખૂં સાફ તૂ દિલ કો મેરે કર સાફ
મૌલા તૂ મદીના મેરે સીને કો બના દે

ફિલ્મોં સે ડિરામોં સે દે નફરત તૂ ઈલાહી
બસ શૌક મુઝે ના’તો તિલાવત કા ખુદા દે

મૈં સાથ જમાઅત કે પઢૂં સારી નમાઝેં
અલ્લાહ ! ઈબાદત મેં મેરે દિલ કો લગા દે

પઢતા રહૂં કસરત સે દુરૂદ ઉન પે સદા મૈં
ઔર ઝિક્ર કા ભી શૌક પએ ગૌસો રઝા દે

હર કામ શરીઅત કે મુતાબિક મૈં કરૂં કાશ !
યા રબ તૂ મુબલ્લિગ મુઝે સુન્નત કા બના દે

મૈં ઝૂટ ન બોલૂં કભી ગાલી ન નિકાલૂં
અલ્લાહ મરઝ સે તૂ ગુનાહોં કે શિફા દે

મૈં ફાલતૂ બાતોં સે રહૂં દૂર હમેશા
ચુપ રહને કા અલ્લાહ ! સલીકા તૂ સિખા દે

અખ્લાક હોં અચ્છે મેરા કિરદાર હો સુથરા
મહબૂબ કા સદકા તૂ મુઝે નેક બના દે

ઉસ્તાદ હોં, માં બાપ હોં, અત્તાર ભી હો સાથ
યૂં હજ કો ચલેં ઔર મદીના ભી દિખા દે

اٰمین بجاہ النبی الامین صلی اللہ تعالٰی علیہ والہ وسلم

مخارجِ حروف کا نقشہ

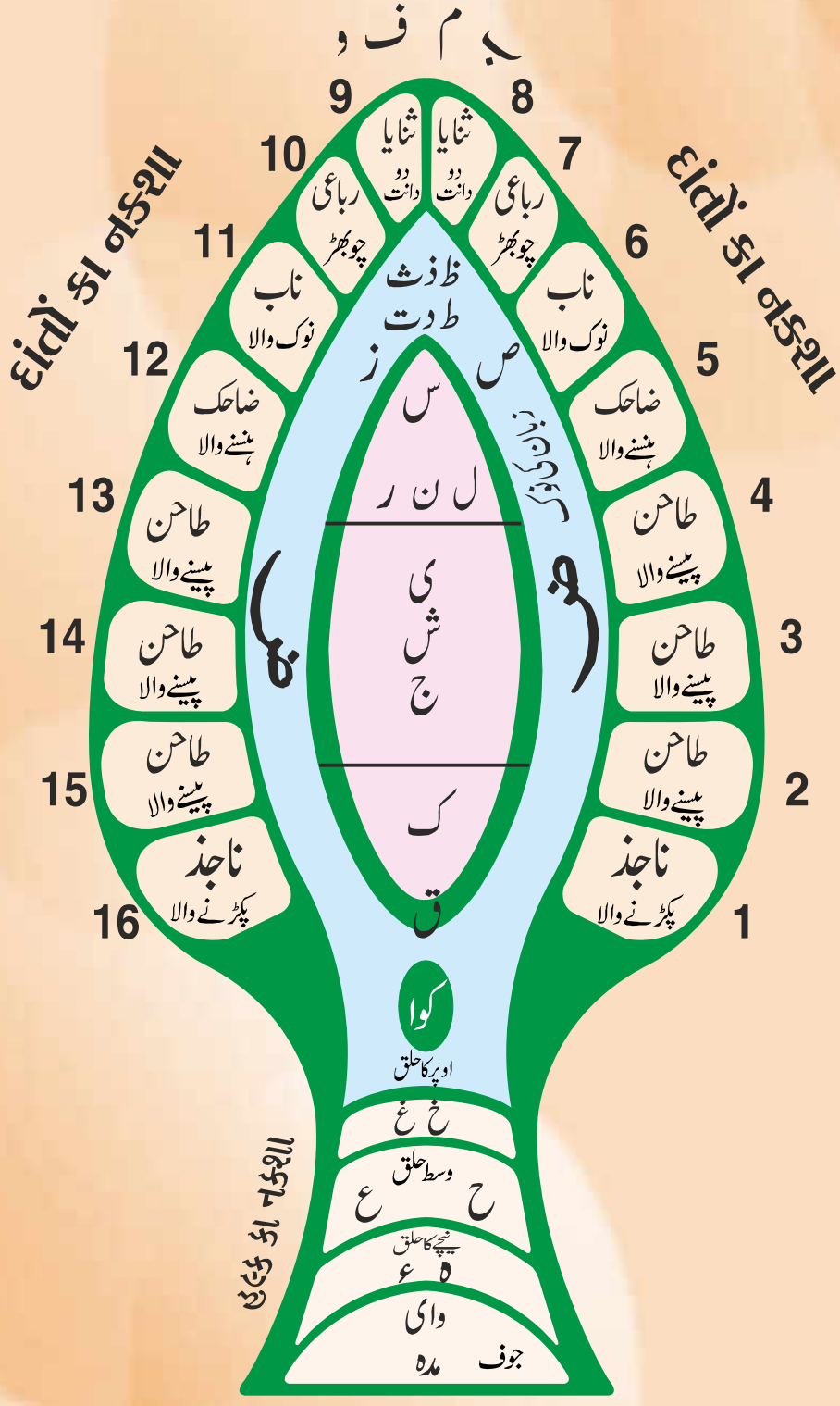

Islam Ki Bunyadi Baaten (Hissa-1) Gujarati

મ-દની મુન્નોં કે લિયે બુન્યાદી ઈસ્લામી મા'લૂમાત પર મુશ્તમિલ મુન્ફરિદ કિતાબ

ઈસ્લામ કી બુન્યાદી બાતેં

(હિસ્સા : 1)

મ-દની નિસાબ બરાએ મ-દની કાઇદા

اَلْحَمْدُ لِلّٰہِ رَبِّ الْعٰلَمِیْنَ وَالصَّلٰوۃُ وَالسَّلَامُ عَلٰی سَیِّدِ الْمُرْسَلِیْنَ اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰہِ مِنَ الشَّیْطٰنِ الرَّجِیْمِ بِسْمِ اللّٰہِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

નેક નમાઝી બનને કે લિયે

હર જુમે'રાત બા'દ નમાઝે ઈશા આપ કે યહાં હોને વાલે **દા'વતે ઈસ્લામી** કે હફતાવાર સુન્નતોં ભરે ઈજતિમાઅ મેં રિઝાએ ઈલાહી કે લિયે અચ્છી અચ્છી નિય્યતોં કે સાથ સારી રાત શિર્કત ફરમાઈયે ❁ સુન્નતોં કી તરબિયત કે લિયે **મદની કાફિલે** મેં આશિકાને રસૂલ કે સાથ હર માહ તીન દિન સફર ઔર ❁ રોઝાના **"ફિક્રે મદીના"** કે ઝરીએ **મદની ઈન્આમાત** કા રિસાલા પુર કર કે હર મદની માહ કી પહલી તારીખ અપને યહાં કે ઝિમ્મેદાર કો જમ્આ કરવાને કા મા'મૂલ બના લીજિયે.

મેરા મદની મકસદ : "મુઝે અપની ઔર સારી દુન્યા કે લોગોં કી ઈસ્લાહ કી કોશિશ કરની હૈ." اِنْ شَآءَ اللہ عَزَّوَجَلَّ

અપની ઈસ્લાહ કે લિયે **"મદની ઈન્આમાત"** પર અમલ ઔર સારી દુન્યા કે લોગોં કી ઈસ્લાહ કી કોશિશ કે લિયે **"મદની કાફિલોં"** મેં સફર કરના હૈ. اِنْ شَآءَ اللہ عَزَّوَجَلَّ

0125553

Maktabatul Madina

Mohammad Ali Road, Mandvi Post Office, Mumbai 9022177997, 9320558372

Faizane Madina, Teen Koniya Bagicha, Mirzapur, Ahmedabad 9327168200

421, Urdu Market, Matia Mahal, Near: Noor Guest House, Jama Masjid, Delhi

011-23284560, 8178862570 For Home Delivery: 9978626025 *T&C Apply

feedbackmmhind@gmail.com www.dawateislamihind.net